

FRANTIŠKÁNSKA

rodina

1 jar
2019

ČAS ZNOVUZRODENIA
FRANTIŠEK A SULTÁN
SLUŽBA V ŽIVOTE SVÄTEJ KLÁRY
MODLI SA A PÁN UŽ ZVYŠOK DOPLNÍ...

Čas znovuzrodenia	4
František a sultán.....	6
Modli sa a Pán už zvyšok doplní.....	10
Služba v živote svätej Kláry.....	18
Nech vás Kristus naučí, čo máte robiť.....	24
Potuit Voluit Ergo Fecit.....	26
Obývať krajinu pôstu.....	28
Pastoračná návšteva P. Gabriela OFM.....	32
Stretnutie s mučeníkmi.....	34
Západoslovenský región.....	36
Info z NR OFS.....	37
Ďakovný list.....	38
Spolupráca bratstiev SR a ČR.....	39
Téma formácie na rok 2019.....	40
Studňa pre Afriku.....	42
Modlitbové úmysly.....	44
Jubileá.....	45

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita

Vychádza: 4x ročne

Ročník: 28, **Číslo:** 1/2019

Dátum vydania: marec 2019

Registrácia MK SR: EV 5631/18

ISSN: 1338-3213

IČO: 17 309 620

Vydáva: Františkánsky svetský rád, Františkánska 2, 811 01 Bratislava

Redakčná rada: Cecília Blanárová, Monika Olečková, Marcela Prekopová,

Šéfredaktor: Pavol Železník

E-mail: frantiskanska.rodina@gmail.com

Webové sídlo: www.assisi.sk

Náklad: 750 ks

Cena: Františkánska rodina vychádza vďaka dobrovoľným príspevkom odberateľov časopisu. Náklady na tlač a distribúciu jedného výtlačku časopisu sú približne 1,20 €.

Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Svoje príspevky zasielajte na e-mailovú adresu redakcie.

Redakcia si vyhradzuje právo rozhodovať o úprave a výbere príspevkov, ktoré budú zaradené do príslušného čísla časopisu.

Príhovor národného ministra - Veľká noc 2019

„V ten deň išli dvaja z nich do dediny zvanej Emauzy, ktorá bola od Jeruzalema vzdialená šesťdesiat stadií, a zhovárali sa o všetkom, čo sa prihodilo. Ako sa tak zhovárali a spoločne uvažovali, priblížil sa k nim sám Ježiš a išiel s nimi. Ich oči boli zastreté, aby ho nepoznali. I spýtal sa ich: „O čom sa zhovárate?“ Zastavili sa zronení a jeden z nich menom Kleopas, mu povedal: „Ty si varí jediný cudziniec v Jeruzaleme, ktorý nevie, čo sa tam stalo v týchto dňoch?“ On im povedal: „A čo?“ Oni mu vraveli: „No s Ježišom Nazaretským, ktorý bol prorokom, mocným v čine i v reči pred Bohom aj pred všetkým ľuďom: ako ho veľkňazi a naši poprední muži dali odsúdiť na smrť a ukrižovali. A my sme dúfali, že on vykúpi Izrael. Ale dnes je už tretí deň, ako sa to všetko stalo. Niektoré ženy z našich nás aj naľakali. Pred svitaním boli pri hrobe, a keď

nenašli jeho telo, prišli a tvrdili, že sa im zjavili anjeli a hovorili, že on žije. Niektorí z našich odišli k hrobu a zistili, že je to tak, ako vraveli ženy, ale jeho nevideli.“ On im povedal: „Vy nechápaví a ťarbaví uveriť srdcom všetko, čo hovorili proroci! Či nemal Mesiáš toto všetko vytrpieť, a tak vojsť do svojej slávy?“ A počnúc od Mojžiša a všetkých Prorokov, vykladal im, čo sa naňho v celom Písme vzťahovalo. Tak sa priblížili k dedine, do ktorej šli, a on sa tváril, že ide ďalej. Ale oni naň naliehali: „Zostaň s nami, lebo sa zvečerieva a deň sa už schýlil!“ Vošiel teda a zostal s nimi. A keď sedel s nimi pri stole, vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a podával im ho. V tom sa im otvorili oči a spoznali ho. Ale on im zmizol. Tu si povedali: „Či nám nehoरेlo srdce, keď sa s nami cestou rozprával a vysvetľoval nám Písma?“ A ešte v tú hodinu vstali a vrátili sa do Jeruzalema“.

Aj my mnohí, bratia a sestry, sa podobáme týmto učeníkom z Emauzy. Sme sklamaní terajšou situáciou. Vidíme, ako cirkev trpí útokmi z každej strany. Pán Ježiš predpovedal, že bude trpieť, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych a zostane s nami až do skončenia sveta... a brány pekelné ju nepremôžu...

Lepšie sa nám kráča po vychodenej a rovnej ceste. Vyberáme si ľahší, príjemnejší a pohodlný spôsob života. Nevšímame si utrpenie iných. Zabúdame, že Ježiš Kristus sa nám sprítomňuje práve v našich bližných, ktorí nás unavujú a nemáme na nich čas.

Zaujímajme sa viac o týchto bratov a sestry, snažme sa ich počúvať, byť pri nich, keď nevládu fyzicky alebo duševne. Stíšme sa, počúvajte ich, obetujeme čas, až potom uvidíme a začítme v týchto bratoch a sestrách samého Ježiša Krista.

Niekedy stačí len podať ruku, byť prítomný bez slov ...

Práve vtedy v nich spoznáme hodnotu a zmysel života. Vtedy nás naplní radosť a sila, ktorá sa prejavila aj v Emauzských učeníkoch, keď spoznali Ježiša Krista pri lámaní chleba.

Prajem Vám a Vaším blíznym krásne a požehnané veľkonočné sviatky a radosť zo zmŕtvychvstalého Pána Ježiša Krista.

Jozef Gazdík, národný minister OFS

ČAS ZNOVUZRODENIA

Prežívame štyridsaťdňové pôstne obdobie, mnohí z nás už desiatky rokov. S rôznou intenzitou, s rôznymi úspechmi a vytrvalosťou, väčšina s úprimným predsavzatím. Pôstom, svojím verným služobníkom, sa snažil náš otec, sv. František, dôsledne nasledovať svojho majstra Pána Ježiša. Sebazaprením chce po rokoch hodovania a rozmaznávaní skrotiť brata somára, aby chuťky jazyka, očí a tela nemohli konkurovať dokonalému potešeniu z prijímania živého chleba a klást prekážky životu naplnenému Duchom Svätým. A robil to radikálne, so všetkou vášňou prebudeného srdca.

Odriekať si – oslobodzovať sa

Sme zviazaní najrôznejšími náklonnosťami, či už je to prejedanie sa, maškrtenie, alkohol, fajčenie, atď. Možno povedať, že ide o základné neresti podpisujúce sa pod naše zdravie. Ale sme naviazaní aj na tie novodobejšie – k internetu, televízii, nákupom. No rovnako ťažké je oslobodiť sa od hluku či prílišnej aktivity. Možno sme po ťažšom ochorení viac odhodlaní prejsť na zdravú stravu, aj to mnohí, iba kým bolesti nepominú a telo sa nezotaví a opäť sa vrátíme k starým návykom. Ťažšie sa nám odpútava aj od príjemných pôžitkov a zážitkov, ktoré nepotrebujú žiadnu našu veľkú aktivitu. Hádam najťažšie je

zbavovať sa našich negatívnych vlastností, problémovej povahy, odpúšťať, prijímať druhých takých, akí sú... Je mnoho oblastí, v ktorých sa treba oslobodzovať od zlých návykov a závislostí, pretože tie začnú po čase človeka ničiť. Navyše odrieknutie si niečoho prináša radosť, že niečo dokážeme, a posilňuje našu vôľu, ktorá sa stane pružnou aj v iných oblastiach života. Nejde to však bez každodenného úsilia, v ktorom nám častejšia modlitba, chvíle v samote strávené s Ježišom, návšteva sv. omši a Eucharistia sú dobrými pomocníkmi.

„ Pozri, čo pôsobí pôst! Uzdravuje choroby, očisťuje organizmus, zaháňa zlých duchov, odháňa zvrátené myšlienky, mysli dodáva väčšiu jasnosť, očisťuje a posväcuje srdce a človeka vedie pred boží trón...“

Sv. Atanáz

Sme rád kajúcnikov

Rád kajúcnikov, toto označenie používané v minulých storočiach vyjadrovalo podstatu života našich bratov a sestier. Dnes sa s týmto označením, žiaľ, stretávame len niekedy. Výzva k pokániu neplatila pre nich iba počas 40-dňového pôstu, počas piatkov či vyhlásených sviatkov. Výzva k pokániu bola úzko viazaná na samotný spôsob života všetkých členov františkánskej rodiny. Umenšovanie sa v prospech bratov, spoločenstva, miernosť, láska k chudobe, striedmosť, darovanie sa druhým a ďalšie prejavy boli soľou života, plodili lásku, ktorá zapalovala srdcia a oslovovala ostatných.

Keď raz sv. František pobudol v Siene, stretol sa s jedným bratom z rádu kazaťelov, mužom ducha a doktorom posvätnéj teológie, ktorý sa ho po dlhom rozhovore spýtal, či ho bude Boh volať na zodpovednosť, ak pozná tých, ktorí žijú v ťažkých hriechoch, a nenapomenie ich v bezbožnosti. Sv. František mu odpovedal: „Boží služobník má byť svojím životom plameňom, aby svetlom dobrého príkladu a jasnou rečou svojho života zraňoval vo svedomí všetkých bezbožných. Tak, myslím si, by mohli lesk jeho života a ľúbezná vôňa jeho svätej povesti všetkým odhaliť ich hriešnosť.“ Učenec bol týmto výkladom taký potešený, že bratom povedal: „Bohoveda Františka sa podobá lietajúcemu orlovi, zatiaľ čo sa naša plazí po zemi...“ Nádherné svedectvo i povzbudenie pre nás zároveň.

Aby sme dospeli k takémuto prejavu lásky a pokory, akú mal rád prvých kajúcnikov – terciárov, mali by sme si uvedomiť, že prijatím popolca sme dostali opäť

výzvu na pokánie a neustálu zmenu života. Naším poslaním je denne sa vydávať na cestu kajúcnikov, pre ktorých je pôst (aj ten od jedla) súčasťou denného života. Modlitba, častá Eucharistia a almužna blížnym, či akýkoľvek prejav lásky a pomoci – tie sú radostným manifestom našej charizmy.

Vyprosujeme si navzájom, aby sme mali naše srdcia neustále, nie len počas pôstu a Veľkej noci, pripravené na prijatie mnohých milostí, aby sme opäť vytvorili spoločenstvo skutočných bratov a sestier kajúcnikov na česť a slávu Božiu, na radosť Sedembolestnej Panny Márie, patrónky nášho rádu, a na potešenie otca sv. Františka.

(Čerpané z literatúry, Marián Gavenda: „Pôst neznamená len nejесť mäso“)

Sr. Mária Marcela, OFS

František a sultán

Tohto roku si celá františkánska rodina, Cirkev i svet pripomína mimoriadnu udalosť. Pred 800 rokmi sa odohral príbeh stretnutia sv. Františka z Assisi a egyptského sultána al-Malika al-Kámila Naser ad-Din Abu al-Ma'ali Muhammada. Ozvena tejto krátkej historickej epizódy dodnes rezonuje v oblasti náboženstva, umenia, politiky či filozofie a je zdrojom inšpirácie pre medzináboženský či interkultúrny dialóg.

V roku 1219 sa uskutočnilo jedno z najpozoruhodnejších stretnutí v dejinách kresťansko – moslimských vzťahov. Podivnosť tohto stretnutia zvýrazňuje fakt, že sa odohralo počas piatej križiacej výpravy, ktorej cieľom bolo zaútočiť na mocenské centrum moslimov v Egypte a oslobodiť nimi obsadenú Svätú zem a Jeruzalem.

Začiatkom leta 1219 sa sv. František naložil v talianskom prístavnom meste Ancona a vydal sa na dlhú plavbu loďou do Akry. Odtiaľ potom do vojenského tábora križiakov pri meste Damietta v Egypte, ktoré kresťanské vojsko už vyše roka oblieha. František po príchode odhovára križiakov od ďalšieho krviprelievania a predpovedá im trpkú porážku. Križiaci Františkove varovanie ignorujú. Jeho predpoveď sa však neskôr skutočne vyplní. Na prelome augusta a septembra František opúšťa so súhlasom pápežského legáta vojenský tábor a vydáva sa spolu s bratom Illuminatom smerom k nepriateľským líniam. V atmosfére všadeprítomnej smrti a strachu smeruje František, ozbrojený iba svojou vierou priamo do sultánovho tábora. Túži obávanému vodcovi nepriateľského vojska kázať o Kristovi, dosiahnuť jeho obrátenie a nastolenie mieru, alebo zomrieť mučeníckou smrťou.

František a Illuminato smerovali k niekoľko kilometrov vzdialenému mestu Farikur, pričom narazili na moslimské hliadky. Je pravdepodobné, že okamžitej smrti unikli len preto, že ich považovali za poslov. Následne boli zajatí a odvedení do sultánovho tábora, kde sa stretnutie so sultánom Melek-al-Kamilom aj naozaj uskutočnilo. Čo všetko sa skutočne odohralo na tomto stretnutí zostáva tajomstvom, pretože historické pramene nepodávajú jednoznačné a dôveryhodné informácie o jeho priebehu. Zhodujú sa však na tom, že sultán prijíma Františka výnimočne pohostinne. Melek-al-Kamil bol očarený Františkovou odvahou a jeho kázaním. Františkánske pramene uvádzajú, že sultán bol hlboko pohnutý Františkovými slovami a veľmi ochotne ho počúval. K Františkovi a jeho spolubratovi sa v tábore správali s veľkou úctou a hostili ich tu niekoľko dní. Na konci pobytu sultán Františkovi ponúkol ako prejav úcty vzácne dary. Chcel tým ukázať, ako veľmi si cení Františkovu svätosť a chudobu. František dary odmieta a sultán Al-Kamil prikazuje odprevadiť Františka a Illuminatu do kresťanského tábora s ochranným sprievodom. Moslimskí vojaci odprevadili dvoch chudobných františkánskych bratov úctivo a s mnohými poctami.

Oblíbeným námětem malířů je zobrazení sv. Františka, který chce vstúpiť do ohňa spolu s moslimskými duchovnými, aby sa rozhodlo, ktorá viera je pravá. Sultán takúto skúšku nechcel povoliť.

Skúška ohňom pred sultánom. Freska. Giotto

Ovocie stretnutia

Toto neobvyčajné stretnutie od začiatku vzbudzovalo záujem a podnecovalo predstavivosť umelcov a mysliteľov. Mnohí sa snažili prostredníctvom umenia, ale aj vedeckého bádania vniesť viac svetla do tohto príbehu. Na základe publikovaných úvah a štúdií sa môžeme domnievať, že pre oboch zreých mužov (František mal 37 a Al Kamil 40 rokov) bolo stretnutie požehnaním, ktoré neostalo bez vplyvu na ich ďalšie konanie. Sultán bol v osobe sv. Františka konfrontovaný s celkom inou podobou kresťanstva akú predstavovali križiacke vojská. Táto skutočnosť sa zrejme podpísala pod jeho mierne zaobchádzanie s križiakymi zajatcami a mohla dopomôcť k nastoleniu neskoršieho niekoľko rokov trvajúceho mieru.

Niektorí komentátori sa domnievajú, že aj pre Františka mohlo byť zoznámenie sa s moslimskou spiritualitou a jej vonkajšími prejavmi inšpirujúce. Pravidelné

verejné zvolávanie moslimov na každodennú modlitbu, ktorá sa prostredníctvom muezína ohlasuje z minaretu päťkrát denne, nemohla ujsť pozornosti asistkého milovníka modlitby. Možno sa domnievať, že práve tu našiel inšpiráciu k slovám, ktoré adresoval tým, ktorí zastávajú verejné funkcie v Liste vladárom ľudu: „A medzi ľuďom vám zvereným preukazujte Pánovi takú veľkú úctu, aby sa každý večer cez posla, alebo nejakým iným znamením oznamovalo, že všetok ľud má vzdávať chválu a vďaka všemohúcemu Pánu Bohu“. V Prvom liste kustódom túto požiadavku ešte stupňuje a poveruje bratov, aby rozširovali úctu k Božím chválam prostredníctvom zvonov každú (kanonickú) hodinu.

Svätý František vnímal aj rituály a formu, ktorou moslimovia pri modlitbe vzdávajú Všemohúcemu úctu a opakovane to vyjadrujú hlbokými úklonmi. Pozoroval spôsob, akým sa o Bohu vyjadrujú,

ako Všemohúceho oslovujú, chvália a zvelebujú jeho majestátnosť. Všetky tieto skúsenosti mohli neskôr nájsť odzvu v jeho spisoch, ktoré boli napísané po návrate z Blízkeho východu. Svätý František v Nepotvrdennej regule ponúka svojim nasledovníkom dve možnosti, ako môžu pôsobiť medzi Saracénmi a nekresťanmi: „Jeden spôsob je, že

(bratia) nebudú vyvolávať spory ani škriepky, ale podriadia sa každému ľudskému stvoreniu kvôli Bohu a budú vyznávať, že sú kresťania“. Potvrdená Regula z roku 1223 bola pravdepodobne prvým formálne a kanonicky schváleným cirkevným pravidlom, ktoré zahŕňalo aj pokyny pre tých, ktorí idú ohlasovať evanjelium moslimom.

Svätý František z Assisi (Alexander McPherson) v scéne z historicko - dokumentárneho filmu *Sultán a svätý*, ktorý bol natočený v roku 2016. Komentár k filmu nahovoril Jeremy Irons.

Nástroj pokoja

Pokračovatelia serafínskeho diela považujú Františkovo stretnutie so sultánom za východiskový bod a model svojho vlastného prístupu ku kresťansko-moslimskému dialógu. Tento prístup je aktuálny aj v dnešnom rozdelenom svete, v ktorom opäť prevláda napätie nad pokojom. Preto je veľmi povzbudzujúce, že assiský Chudáčik mimoriadnym spôsobom inšpiruje aj súčasného pápeža.

Svätý Otec František je prvým pápežom v histórii, ktorý navštívil srdce a kolísku islamu. Začiatkom roka 2019 sa uskutočnila prvá apoštolská cesta pápeža na Arabský polostrov a konala sa presne osem storočí po historickom stretnutí svätého Františka Assiského s egyptským sultánom. Mottom pápežovej návštevy boli slová sv. Františka: „Urob ma nástrojom tvojho pokoja“.

Vrcholom pápežovej návštevy na Arabskom polostrove bol nepochybne dokument, ktorý 4. februára 2019 na kongrese v Abú Zabí podpísal pápež František a najvyššia vieroučná autorita sunnitského islamu imám Ahmed Al Tajíb. Spoločný dokument „*Ludské bratstvo za svetový mier a spoločné spolužitie*“ je dôležitým historickým míľnikom, ktorý vyzýva k uznaniu náboženskej slobody a odmietnutiu akéhokoľvek náboženského ospravedlňovania násilia. Pápež František celebroidal v Abú Zabí svätú omšu, ktorá sa stala veľkým svedectvom kresťanskej viery. Do dejín sa zapísala ako najväčšia kresťanská udalosť na Arabskom polostrove. Podľa miestnych zdrojov sa na pápežskú bohoslužbu zišlo až 180 tisíc pútnikov.

Svätý Otec vo svojej katechéze, v ktorej zhrnul svoju apoštolskú cestu do Spojených arabských emirátov povedal: *„Vôbec po prvýkrát sa pápež vybral na Arabský polostrov. A Božia prozreteľnosť chcela, aby ním bol pápež menom František, 800 rokov po tom, ako sv. František z Assisi navštívil sultána al-Malika al-Kamila. Počas tejto cesty som častokrát myslel na sv. Františka: pomáhal mi udržiavať si v srdci Evanjelium, lásku Ježiša Krista, zatiaľ čo som prežíval rozličné momenty návštevy; v mojom srdci bolo Kristovo Evanjelium, modlitba k Otcovi za všetky jeho deti, osobitne za tie najchudobnejšie, za obeť nespravodlivostí, vojen, biedy...; modlitba za to, aby bol dialóg medzi kresťanstvom a islamom rozhodujúcim faktorom pre pokoj v dnešnom svete“.*

spracoval Pavol Železník OFS

Vrchný imám káhirskej univerzity Al Azhar Ahmed Al Tajib a pápež František.

MODLI SA A PÁN UŽ ZVYŠOK DOPLNÍ...

Felix Ján Tkáč

Krátke curriculum vītae

Narodil sa 10. augusta 1958 v Bratislave, v katolíckej rodine, jeho otec Štefan Tkáč bol výtvarný teoretik (venoval sa prevažne inšitnému umeniu, ikonám atď). Ukončil elektrotechnické učilište pre telesne postihnutých a vyštudoval elektrotechnickú priemyslovku v Bratislave. Od r.1982 pracoval ako mechanik elektronických zariadení na Ústave technickej kybernetiky a v Elektrotechnickom ústave Slovenskej akadémie vied. Do noviciátu vstúpili spolu s bratom Ondrejom 17. júna 1982 a má ešte dvoch mladších bratov. Kňazskú vysviacku prijal 18. mája 1996. Od februára roku 1999 pôsobí v misijnej komunite v Bratislave - Rači. Spolu s bratmi rehoľníkmi aj kňazmi vykonáva ľudové misie vo farnostiach, po celom Slovensku, v Čechách, ale aj v USA.

Životný príbeh, kapucína brata, kňaza Felixa, Jána Tkáča, bývalého národného duchovného asistenta, ľudového misionára, terajšieho miestneho duchovného asistenta bratstva pri kláštore kapucínov v Bratislave a misionára Božieho milosrdenstva, je plný dynamiky, pekných i ťažkých chvíľ, zápasov, nezlomnej vôle. Plný chvíľ sklamania, osobných zdravotných ťažkostí, strastiplnej cesty k vytúženým cieľom, ale aj príbehom odovzdanosti, vytrvalosti a viery v Pánovu dobrotu a pomoc. Príbeh, ktorý sa len ťažko dá napasovať do bežných otázok, a ktorý vám ponúkame tak, ako ho vyrozprával nám všetkým dobre známy brat Felix, misionár a Pánov „trubadúr“.

Bol som živé striebro, ťažko som sa sústredil na jednu vec....

Naša mama zomrela keď som mal osem rokov, brat Ondrej šesť. Otec sa znovu oženil a druhá mama nás začala viesť k Bohu. Prihlásila nás na náboženstvo, prvé sväté prijímanie, na birmovku, neskôr, keď sme dostali byt v Karlovej Vsi, sme v tejto farnosti aj ministrovali. Počas totality tam slúžil otec Ján Riecky a my sme netušili, že bol kapucín. Otec Ján sa nám deťom i našim rodinám venoval a v lete nás brával na výlety.

Raz alebo dvakrát za rok sme chodievali k sestričkám do kláštora v Báci pri Šamoríne, kde sa mama chodievala duchovne povzbudiť. Bol to charitný domov pre staré sestry z rehole Anglické panny, žilo tam aj zopár mladších sestier, ktoré sa o nich starali. Sestričky sa venovali aj nám chlapcom, oboznámili nás napríklad aj s tým ako sa robia hostie, zúčastňovali sme sa s nimi na sv. omšiach, jedli v refektári... Mali prepašovanú literatúru, ktorú nám požičiavali. Ja som čítaval veľmi nerád, bol som neposedný, živé striebro a ťažko som sa sústredil na jednu vec. Približne v 15. rokoch som však prečítal

svoje prvé knihy: Miško Magone a Dominik Savio, potom Blčiaci oheň o Piovi X., o Vincentovi de Paul, ktoré mňa aj brata veľmi inšpirovali. Aj vďaka knihám som sa chcel stať svätým a od sestier sme sa vždy vracali veľmi povzbudení.

Nebol som nadšený, že musím chodiť do spoločenstva

Mama napriek tomu že bol komunizmus sa vždy snažila dostať nás do nejakého spoločenstva. Kým do roku 1979 pôsobil otec Ján v Karlovej Vsi, chodili sme k nemu. Neskôr sme s bratom Ondrejom navštevovali spoločenstvo františkána brata Jána Pružinu, ktorý viedol mládež. Nebol som nadšený, ale vďaka tomuto spoločenstvu si ma Pán povolal. Raz sme išli na výlet, ktorý viedol br. Peter Žaloudek, na Moravu do Kelče k otcovi Václavovi. Ja som nevedel kam ideme, ale po príchode som zistil, že už som tam bol s otcom Jánom, ktorý, ako som sa oveľa neskôr dozvedel, počas cesty na výlety navštevoval bratov - kapucínov. Keď som nahlas povedal: "ved' ja už som tu bol...", brat Peter zmeravel a celkom stratil dych, myslel si, že som eštebák.

Chcel som sa oženiť, mať rodinu, žiť na východe, lebo otec odtiaľ pochádzal a mal som tam veľa príbuzných

Br. Peter Žaloudek bol vyhodený bohoslovec z teologickej fakulty a bol tiež kapucínom. Svojou osobnosťou ma očaril, bol vždy radostný, veselý, a zároveň hlboko duchovný. To ma veľmi oslovilo. Raz sa ma spýtal, či už som rozmýšľal, čo chce Pán Boh od mňa. Dal mi malé Písmo a povedal: „čítaj si, on ti odpovie...“ Bol som druhák alebo tretiak na priemyslovke a cestou do školy som v elektrické čítaval Písmo. Predtým som neuvažoval o duchovnej ceste, ale postupne táto možnosť vďaka spoločenstvu dozrievala a sv. František ma veľmi oslovoval. Kapucíni mi boli blízki aj preto, že otec Ján bol kapucín. 5. júla 1981 som sa so spoločenstvom zúčastnil na výročí sviatku svätých Cyrila a Metoda na Velehrade. Bol som už dlhšie v ťažkom rozporení, či mám vstúpiť ku bratom kapucínom, či nie, ved' som ani poriadne nevedel čo to rehoľa je. V sobotu večer, počas sv. omše ma veľmi oslovila homília o povolaní sv. Metoda. Tak som si povedal: „Pane Bože, ak Ty chceš, ja

som za a teraz je to už na Tebe, lebo neviem či budem prijatý..." Hneď ako som sa vrátil z Velehradu, bol som veľmi iniciatívny a ešte v ten večer som rovno zo stanice šiel do Podunajských Biskupíc, kde už bol otec Ján preložený a prišiel som ho požiadať o vstup do rehole.

Pane Bože, ak Ty chceš, ja som za a teraz je to už na Tebe

Otec Ján bol veľmi opatrný, nechcel ma hneď prijať a tak mi ponúkol tretí rád. Ja som nevedel čo to je a smutný som išiel domov. Dal mi však regulu 1. rádu a ja som ju po ceste v autobuse celú prečítal. Začal som žiť veľmi radikálny asketický život, vydržalo mi to štyri dni. Keď som sa zveril br. Petrovi, povedal mi, že nemusím ísť do tretieho rádu ak nechcem a môžem ísť priamo. Ale nepovedal čo je priamo a ja som zašiel za otcom Jánom a povedal som mu, že by som chcel ísť aspoň do druhého... On sa schuti zasmial a kázal mi čakať. Čakal som rok, po trištvrte roku požiadal o vstup aj brat Ondrej. Potom sme mali obaja

tajne obliečku na Morave v Kelči u pátra Václava, kde boli pripravené aj duchovné cvičenia pre ôsmich bratov. Mal som noviciát skoro rok a pol a potom nadišiel čas zložiť prvé sľuby v dome sestričiek na Matičnej ulici. Nemali tam však liturgickú knihu, z ktorej by odsľúžili sv. omšu a preto sme čakali na br. Dezidera Františka Alberty, kapucína, ktorého v ten deň zobrala ŠTB na výsluch na Februárovu ulicu. Keď sa večer vracal, vedel, že ho sledujú, tak neprišiel. Otec Ján povedal, že musíme sľuby odložiť. Navrhol som, aby sme šli k mojej babke, kde som mal pod skriňou ukryté konštitúcie, lebo sme sa báli, že ak dôjde k prezradeniu, tak nám urobia kontrolu vo všetkých bytoch, v ktorých sme vtedy žili. Nakoniec som prvé sľuby zložil v obývačke u babky. Potom v r. 1987 som mal večné sľuby v byte na Zochovej.

Chod' a urob to!

Veľký vplyv na moju duchovnú formáciu mal môj prvý novicmajster - otec Šebastián. Bol prirodzenou autoritou, veľmi múdry a dobrý a dôveroval nám. Akýkoľvek dobrý nápad vždy požehnal a povedal, chod' a urob to a potom sa spýtal, či som to urobil... Nám bratom nerobil žiadne prieky a bol veľkorysý. Vždy som vnímal, že nás má veľmi rád. Vážil som si ho veľmi aj preto, že moje prijatie bolo otázne a on ma podporoval. Druhým, ktorý ma veľmi ovplyvnil bol potom môj priamy predstavený br. Dežko - František Alberty, s ktorým som trávil veľa času, najmä cez víkendy keď sme chodili, či už na rôzne evanjelizačné akcie, alebo premietat filmy a veľa sme sa spolu rozprávali. Doteraz máme stále k sebe úprimnú bratskú lásku.

Modli sa a Pán už zvyšok doplní

Keď som mal ísť k večným sľubom, uvedomoval som si, že nežijem kapucínsky život ako máme v konštitúciách napísané. Povedal som pátrovi Šebastiánovi, že veľmi chcem byť kapucínom a nemám krízu povolania, ale že mám strach, či to dokážem. On mi povedal: „*Modli sa a Pán už zvyšok doplní...*“ Tak sa aj stalo, všeličo mi Pán podopíňal, všeličo aj nie a na všeličo mi musí stačiť jeho Milosť.

„Kláštor“ v byte

Odkedy som požiadal o vstup, každý deň, až do r. 1987 som chodil do kostola z Karlovej Vsi na rannú sv. omšu do Kostola kapucínov. Už predtým som mal svoj byt a po nejakom čase sa uvoľnil byt nad nami, ktorý sa podarilo získať bratovi Ondrejovi, ktorý tam býval spolu s br. Martinom Turošákom.

Keď sa br. Štefan Macura stal tajne kňazom, kuchyňu som prerobil na kaplnku a sväté omše sme mali u nás doma ráno o 5. 15 h a potom sme šli do práce. Brat Dežko Alberty bol náš predstavený... Raz za týždeň sme mali u nás stretnutia. Modlili sme sa ruženec, kým sa všetci poschádzali, zdieľali sme sa nad Božím Slovom, nad františkánskymi prameňmi, rozoberali tému stretnutia, modlili breviár, atď. Potom bola sv. omša a po nej na poschodí u brata Ondreja agapé. Začínali sme u nás dvaja, potom sme boli siedmi... Bolo tomu tak až do 8. januára 1990, kedy sme mali všetci bratia v Kostole u kapucínov oficiálne po rokoch prvú, verejnú sv. omšu. Bol a stále je to ťažko opísateľný zážitok.

Žiadny z dôvodov, ktoré mi povedali, vo mne neuhasil túžbu po kňazstve

Najskôr som si netrúfal ísť študovať na kňaza, báľ som sa, že školu nezvládnem, ale po nejakých troch rokoch som zabudol na to, aké ťažké je chodiť do školy a moja túžba po kňazstve rástla. Vždy ma však čakala od predstavených zamietavá odpoveď. Pýtal som sa Pána, prečo mi dáva túžbu byť kňazom, keď nim nemôžem byť. Keď padol režim, zašiel som za pátrom Šebastiánom a povedal mu, že neodídem, kým mi nepovie prečo nemôžem byť kňazom. Pretože žiadny z dôvodov, ktoré mi povedali vo mne neuhasil túžbu po kňazstve. Zobral kánonické právo a prečítal: Kňaz môže byť muž zrelý psychicky a fyzicky. V tom čase som mal 31 rokov a môj fyzický vývoj bol na 12 rokov. Zareagoval som smiechom. Nechceli mi to povedať, aby ma nezranili. Potom som sa šiel liečiť do Talianska, kde som absolvoval hormonálnu liečbu na muža. Popri tom som mohol ako laický brat stráviť

8 mesiacov v kolégiu, kde študovali naši bratia licenciáty a doktoráty, pomáhal som s administratívou a s čím bolo treba. Napriek liečbe to bolo pre mňa veľmi pekné obdobie. Potom som sa vrátil a začal som v r. 1991 chodiť k Jezuitom na Teologickú fakultu Aloisianum. S pomocou Božou som bol v r. 1996 vysvätený na kňaza. Po ukončení štúdiá som mal možnosť ísť študovať do Ríma, kde som po diferenčných skúškach robil licenciát.

Začal som celkom o sebe pochybovať, či všetko čo som robil bolo zlé

Vážnu krízu samotného povolania som mal až po ukončení štúdií na kňaza, aj po štúdiách v Ríme na licenciát. Stúplo mi sebavedomie a keď som sa po nich vrátil, bol som veľmi pyšný a hovoril som ľuďom čo si myslím. Po konflikte s vizitátorom v misijnom dome v Rači, kde som bol v tom čase gvardiánom, mi v deň 20. výročia mojej obliečky vedenie rehole oznámilo, že musia konfrontovať moje povolanie a neskôr som bol zo služby predstaveného odvolaný. Dostal som sa do veľkej krízy, začal som celkom o sebe pochybovať, či všetko čo som robil bolo zlé? Tá kríza trvala 2 roky, bol som veľmi znechutený. Vtedy som rozmýšľal, či neodídem z rehole, nie z kňazstva, ale možno do inej diecézy, alebo do zahraničia. Počas tohto obdobia som sa dal na štúdium doktorátu, ktorý som nedokončil, mal som urobené všetky skúšky, ale som nestihol napísať záverečnú prácu. Zároveň som bol veľmi vyčerpaný, robili sme misie, koncerty a popritom som sa snažil písať prácu. Vtedy mi povedal môj brat Matúš: „prečo sa trápiš s tým doktorátom, chceš mať pred menom titul? Alebo písať odborné články, alebo vyučovať? Čo chceš vlastne robiť?“ Chcel som urobiť prácu o pátrovi

Šebastiánovi, sústrediť potrebné fakty, najmä z duchovného hľadiska, ale bolo to ťažké uchopiť, keďže neboli žiadne publikované materiály a páter Šebastián už nežil. Opýtal sa ma, prečo nerobím to čo mám rád? Spýtal som sa: „a to je čo?“ „Hudbu“, odpovedal. „Prečo nerobíš aj vlastnú?“ Vtedy som si povedal, že ešte si nechám rok a ak tú prácu nedokončím, budem sa venovať nahrávaniu vlastného CD. Prácu som nakoniec nedokončil a v r. 2005 som nahral prvé vlastné CD.

Vyprofilovali sme sa na folkovú kapelu, ja som chcel tvoriť aj inú hudbu

Ako každý mladý človek mal som rád populárnu hudbu a v poslednom ročníku ZŠ na škole pre telesne postihnutých som mal prvú internátnu kapelu. Potom sme sa rozišli a kapela zanikla. Neskôr začal ako harmonikár hrať v kapelách môj brat Ondrej, ktorý roky spieval v speváckom zbore pri Kostole kapucínov. Zložil prvú pieseň Mária Matka, v čase, keď sa rozhodoval pre kňazstvo. Ako starší brat, ktorý tiež túžil skladať hudbu, bol som ním povzbudený, a tiež som zložil svoju prvotinu Pán je so mnou. Viac je známa pod názvom Ty si Pane stále pri mne a odvtedy sme hrali spolu. Po páde komunizmu sme piesne nahrali na kazetu, ktorú som vydal počas pobytu

v Ríme. Nakoniec sme ju vydali po 4 rokoch aj v profesionálnom štúdiu a keďže bolo málo našich autorských piesní, prizvali sme aj Michala Hirku a Milana Majdu. Ondrej hrával na harmonike Stanleyu pri vystúpeniach a keď nám chýbala druhá gitara, tak zasa Stanley vypomohol nám. Nakoniec sme od r. 1995 začali hrať spolu a hrávali sme 22 rokov, kým Stanley nezomrel. Vyprofilovali sme sa na folkovú kapelu. Ja som chcel tvoriť aj inú, tvrďšiu hudbu, preto som sa rozhodol pre vlastné CD - bolo to v období už spomínanej krízy. Moje prvé sólové CD vyšlo pod názvom Felice - Ťažká váha. Odvtedy som vydal 3 Felice CD a s Kapucínmi asi 12 CD.

Nosil som v sebe túžbu ohlasovať evanjelium

Vždy som mal túžbu ohlasovať evanjelium. Veľmi ma oslovili ľudové misie, ktoré boli pred vysviackou br. Jozefa Timku v Bystrom. Boli sme ešte študenti, chodili sme po domoch, oslovovali a pozývali sme ľudí na tieto misie. Spolu s niektorými bratmi, ktorí mali rovnakú túžbu, sme sa v r. 1999 usadili v jednom dome v Rači, aby sme všetci boli slobodní pre ohlasovanie, s týmto úmyslom bolo založené bratstvo. Začiatky boli zložité, lebo sme nemali presnú predstavu ako ich robiť. Potom sa všetko ustálilo a v súčasnosti máme počas roka 16 misií: 8 veľkých osemdňových a 8 krátkych trojdňových obnov po roku. Misie sú zamerané na hlbší vzťah k Bohu a oslovujeme nimi všetky druhy populácie – deti, mladých, starších, manželov, slobodných, ale aj tých, ktorí nechodia do kostola a majú o ne záujem. Túto službu mám veľmi rád. Misie sú zakaždým iné a veľmi obohacujúce. Ich súčasťou sú adorácie,

kde mám možnosť spievať svoje piesne, ktoré korešpondujú s témou misií.

V USA som pre jazykovú bariéru zažil veľkú samotu

V r. 1997 som bol prvýkrát v Kanade učiť sa angličtinu. Bolo to medzi prvým a druhým ročníkom mojich štúdií všeobecnej spirituality na univerzite v Ríme, v nich podstatnú časť mala františkánska spiritualita. V roku 2003 som opäť šiel študovať anglický jazyk, tentokrát do Washingtonu. Počas dvoch mesiacov som aj cestoval, navštevoval slovenské farnosti a v jednej z nich som spoznal kňaza Benjamína Kosnáča, ktorý ma pozval k sebe do farnosti na výpomoc. V roku 2005 som po uvádzacom koncerte svojho prvého CD odcestoval k nemu do Detroitu – Sterling Heightsa bol som tam štyri mesiace. Moja angličtina vtedy ešte nebola dosť dobrá, ale farníci ma mali radi, urobil som im aj dva malé koncerty. Po nejakom období doma som prišiel do USA na pätnásť mesiacov, tiež s cieľom ďalšieho zdokonaľovania sa v jazyku. Pol roka som bol na fare vo Philadelphii, štyri mesiace vo Washingtone na kurze a neskôr v New Yorku na čisto americkej fare, kde som sa v podstate naučil rozprávať. Týchto pätnásť mesiacov som zažil najväčšiu osamelosť v mojom živote.

Mám tam veľa priateľov, preto sa k nim rád vraciam

Vrátil som sa potom do Sterling Heights robiť misie a duchovné obnovy pre Američanov i Slovákov žijúcich vo farnosti, ale na odborné prednášky som mal tľmočníka. Farníci boli spokojní a páter Benjamín tiež. Od návratu v januári r. 2008 tam cestujem vypo- máhať pred Vianocami každý rok. Potom

počas dovolenky veľa cestujem, spoznal som veľkú časť východného pobrežia. Mám veľa priateľov, ktorých mám rád, oni mňa tiež, preto sa tam rád vraciam, sú pre mňa veľkým povzbudením.

Rád žijúci a vydávajúci vo svete svedectvo o Ježišovi Kristovi spôsobom sv. Františka

Počas mojej služby národného duchovného asistenta a zároveň aj miestneho duchovného asistenta v bratstve pri Kapucínoch v Bratislave som mal pocit, že ak urobím jeden krok vpred, vzápätí urobím dva vzad. Zdalo sa mi, že ide len o schôdzovanie a nie o skutočné riešenie problémov. Nebol som veľmi nadšený z tejto služby, vždy išlo iba o referovanie regiónov, informácie o žabomyších vojnách v miestnych bratstvách. Vždy som sa snažil posúvať terciárov dopredu a pomôcť im. Moje snahy nenachádzali odozvu a terciári boli skôr pasívni ako aktívni, a čakali, že ja niečo navrhnem, aj sám za nich urobím.

Sv. František bol výnimočný a veľmi veľa ľudí sa vmestí do spektra, v ktorom ho môžu nasledovať. Máme štyri mužské františkánske rády, mnoho ženských, tzv. regulovaných rádov - každý ho chcel iným spôsobom nasledovať. Ja sa teším, že je iba jeden svetský františkánsky rád, a že to svetský neznamená svetácky. Že je to rád žijúci a vydávajúci vo svete svedectvo o Ježišovi Kristovi spôsobom sv. Františka. A čo to vlastne je? Je to pravá minorita, byť pokorný, neposudzovať, nehádať sa stále, keď mi Boh vnukne nejaký dobrý názor, myšlienku, treba to povedať a nakoľko môžem poslúžiť, poslúžim a pomáham druhým, je to ohlasovanie evanjelia samozrejme, životom, či slovom. Nemusíme kázať, ale môžeme povzbudzovať na duchu skleslých v našom okolí, v práci, pomáhať, vždy radostne a veselo... Prajem celej františkánskej rodine, aby sme boli radostnými františkánmi, nasledovateľmi Krista v šlapajach sv. Františka z Assisi. Pretože, ako prežívame svoju charizmu, tak o nej aj svedčíme.

Ďakujem za rozhovor
Sr. Mária Marcela

ZÁKLADNÉ ASPEKTY VZŤAHU KU KRISTOVI V ŽIVOTE SV. KLÁRY Z ASSISI

V predchádzajúcich číslach časopisu Františkánska rodina sme sa venovali prvým dvom aspektom vzťahu ku Kristovi v živote svätej Kláry – chudobe a pokore. V prvom tohtoročnom čísle nášho časopisu upriamime pozornosť na ďalší dôležitý aspekt, ktorým je služba. Analyzovala som ho jednak na podklade listov, ktoré Klára písala Anežke Českej, ale aj na základe Procesu svätorečenia a jej Regule a Testamentu, ktoré zanechala svojim sestrám.

SLUŽBA

Služba v živote svätej Kláry

Klára celý svoj život vo svojom povolání nazýva službou Kristovi. Vo svojom prvom liste Anežke Českej to vyjadruje týmito slovami: *"Z toho sa môžem radosť nielen ja sama, ale všetci, čo slúžia a túžia slúžiť Ježišovi Kristovi!"* (1Ag 4).

Byť služobnicou má u Kláry koreň a základ v Kristovom vzore, v paradigmatic-

kom prijatí Krista ako služobníka a chudobného. Klára sa vo vzťahu k svojim spolusestrám - či už v listoch, ktoré píše Anežke Českej alebo v pokynoch, ktoré dáva ako abatiša - prejavuje nielen ako solidárna so spoločníčkami, ale zaujíma voči ním postoj služby a seba samú vníma ako pestovanú, zavlažovanú *"sadeničku"*, šľachtenú Františkovým otcovstvom, podporovanú jeho slovom i skutkami. Vo všetkých svojich listoch seba samú nazýva služobnicou. *"Klára, nehodná slúžka Ježiša Krista a neužitočná služobnica panien uzatvorených v kláštore sv. Damiána, vaša vo všetkom podriadená a služobnica..."* (1Ag 2).

Služba sestrám, služba lásky, ktorú vykonávala, bola jej druhou výraznou črtou. Najskôr sa spájala s Kristom, aby s touto mocnou láskou vychádzala k sestrám. Pojem *"služba"* nie je u Kláry lacnou vizitkou pokory. Je to vyjadrenie veľmi dôležitého postoja človeka v službe evanjeliu - teda Kristovi - a je to i spôsob, ako človek privedie svoje povolanie k plnosti. Deje sa to tromi krokmi v troch vzťahoch: službou, slúžením a zaslúžením si, a to voči Bohu, voči sebe samej a voči svojim blíznym.

Žena sa stáva naozajstnou ženou v službe a Klára ju vníma z príkladu Márie, Ježišovej Matky. *"Hľa, služobnica Pána, nech sami stane podľa tvojho*

slova" (Lk 1,38). Žena sa otvoreným postojom schopným prijatia a počatia voči službe Bohu stáva jeho príbytkom, nosí ho duchovne, a tak ho i duchovne "rodí", čiže prináša do tohto sveta. To to je ženský spôsob kňazskej služby. "Svojej vlastnej duši slúžim predovšetkým miernosťou" (3Agn 38-42). Služba je teda službou životu, nie je nerozumnou obetavosťou a obetou, a to ani z tých najzbožnejších pohnútok.

Klára si je dobre vedomá toho, že služba modlitby je aj aktom vzájomnej lásky a tak naplnením evanjelia. Službou v skutkoch si navzájom pomáhame v povolani a zasluhujeme si jeho naplnenie. Plody služby medzi nadriadenými a podriadenými Klára vyjadruje týmito slovami: "Prosím aj tú, ktorá bude v službe viac sestrám, aby sa usilovala vynikať nad ostatnými skôr čnosťami a svätými mravmi než úradom, aby jej sestry, strhnuté jej príkladom, ju poslúchali nielen z povinnosti, ale skôr z lásky" (TestKl 61-62).

Klára vždy bola služobnicou. Považovala sa za Kristove predĺžené ruky a dovoľila mu, aby sa on sám mohol postarať o ňu i o zverené sestry. Aj keď sa na prehováranie svätého Františka stala abtíšou, od služby sestrám nikdy neodstúpila. Slúžila im celým srdcom. Sestry pod jej láskyplným vedením žili v chudobe a pokore a stále viac objavovali duchovný poklad evanjeliovej lásky v službe Bohu a k bližným.

O jej postoji pokornej služby vypovedajú mnohé svedectvá, najmä z Procesu svätorečenia. Prvá svedkyňa sestra Pacifica de Guelfuccio z Assisi, rehoľnica kláštora San Damiano pod prisahou vypovedala, že poznala Kláru ešte v časoch, keď bola vo svete v dome svojho otca a že všetci, ktorí ju poznali, ju považovali za veľmi počestnú, lebo sa venovala chudobným a zamestnávala sa

zbožnými skutkami. Okrem iného povedala aj tieto slová: "*Blažená matka bola voči svojim sestrám pokorná, milá a láskavá, mala súcit s chorými. Keď bola zdravá, obsluhovala ich, umývala im nohy a nalievala im vodu na ruky; a niekedy umývala chorým sedadlá.*" Sestra Pacifica vypovedala aj, že keď pani Klára prikazovala sestrám, aby niečo urobili, dávala príkaz s veľkou ostýchavosťou a pokorou a často sa stávalo, že to radšej chcela urobiť sama, než prikazovať druhým.

Častým javom v spoločenstve sestier v San Damiano bolo umývanie nôh, ktoré vykonávala samotná abatiša. Sama vykonávala aj mnohé fyzické práce, čím dávala príklad aj ostatným sestrám.

Klára a jej úrad abatiše

Tri roky po svojom obrátení prijala Klára na naliehanie svätého Františka úrad abatiše. V Legende o jej živote nachádzame tieto slová: "*Blaženému Františkovi sľúbila poslušnosť a od svojho sľubu sa ani v najmenšom neodchýlila. Radšej než stáť v čele chcela byť pokorne podriadená a medzi Kristovými služobnicami chcela skôr slúžiť, než sa nechať obsluhovať. Po svojom menovaní za abatišu sa v jej srdci hromadila bázeň a nie pýcha; nevzmáhala sa v nej neukáznenosť ale bezpodmienečná poslušnosť. Čím vyššie stála v očiach druhých vonkajšou dôstojnosťou, tým menej si cenila seba samú, tým ochotnejšie slúžila druhým, tým jednoduchší spôsob života viedla.*"

Je viac než zrejmé, že Klára nikdy nechcela používať svoje postavenie ako nástroj moci. Predstavený - najmä vo františkánskych spoločnostiach - nemá moc, ale právomoc, čo je podstatný rozdiel. Právomoc znamená zodpovednosť a nie vládu. Klára prežívala svoje postavenie predstavenej ako službu sestrám pri ich duchovnom vedení.

Zároveň však vnímala jedinečnosť ideálu františkánskeho spôsobu života, ktorý vo svojom Testamente nazývala svätým poslaním. Bola si vedomá, že práve ako predstavená má povinnosť, charizmu svojho rádu rozvíjať a chrániť. Vo vnútri svojho spoločenstva, v organizácii vedenia, ktoré usmerňuje, Klára rúca organizačnú pyramídu. Abatíša sa stáva služobnicou sestier, ktoré ju demokraticky zvolia a majú nielen moc, ale aj povinnosť zbaviť ju úradu, ak nebude schopná slúžiť spoločenstvu. "Moc" v Klárinom ponímaní v skutočnosti znamená "služba". Komunitná kapitula je miesto dôležitých rozhodnutí. Klára predpisuje konať ju aspoň raz za týždeň a všetky sestry majú radiť, lebo *"Boh často zjavuje najmenším, čo je lepšie."* Potreba sa pre Kláru stáva zákonom; najvyšší zákon je láska, ktorej základom je potreba. Do protikladu moci ako dôsledku vlastníctva stavia Klára službu, pri ktorej kto viac dostal, musí viac dávať, ísť v ústrety potrebám iných, a to na všetkých úrovniach a v každej oblasti ľudského života.

Klára je žena, ktorá v každej situácii veľmi zdôrazňuje všetko pozitívne. Ona skutočne kontempletuje tajomstvo spásy, ktoré uskutočnil Ježiš. V predpisoch si nerobí nároky na rozhodovanie do najmenších detailov. Naopak, necháva voľný priestor osobnej iniciatívy, ktorá predpokladá dôveru v Ducha Svätého a v tom istom čase koná akoby šiestym zmyslom, aby zachytila, čo je dôležité a sústredila sa na to, čo je inšpirujúce viac ako zákon. Opravdivá múdrosť Ducha Svätého sa uskutočňuje syntézou zvnútra. Očividný príklad nachádzame v jej Regule, v ktorej vyniká radikálnosť lásky nad každým formalizmom.

Klára - sestra a matka

Názov *"sestra"* sa vyskytuje najčastejšie: nazýva sa ním Klára spolu so svojimi spoločníkmi, i s tými, ktoré prišli až po

jej smrti žiť spôsobom života jej rádu. Oslovenie *"sestry"* (sorores) a *"chudobné sestry"* (sorores paupere) sa vyskytuje vo všetkých prameňoch o svätej Kláre. Je to akoby ich *"identifikačné znamenie"*. Klára tým, že bola *"sestrou Klárou"*, dáva nezištný a netelesný príklad ženskosti. Jej sesterská ženskosť je v súlade so *"sesterskými"* vzormi vtedajšej spirituality. Jej sesterstvu nechýba sociálna zložka. Toto sesterstvo je utvorené zo spoločného života prežívaného v rámci štruktúry kláštora, kde sa vzťahy medzi osobami podriaďujú logike komunity. Podľa vtedajšej spirituality nemohlo chýbať sesterstvo osoby, ktorá uskutočňovala funkciu autority. Autorita predpokladá jedného nadriadeného a podriadených. Ale z františkánskeho hľadiska sa autorita vníma alebo chápe nie ako vláda, ale ako bratská služba: abatíša je sestra, služobnica ostatných sestier.

Názov *"sestra"* vyjadruje rozsah delenia sa, života, služby a spoločných ideálov; zároveň vyjadruje aj vzájomné spoznávanie sa tých, ktoré sú spojené spoločným životným rozhodnutím: *"sestra"* je názov rovnosti, nie podrobenia, slobody a aj úcty. Klára dáva svojim sestrám rôzne prívlastky: *"moje drahé"* (carissimas sorores meas), *"naše"* (sorores nostrae), *"moje"* (sorores meas), *"prítomné"* (sorores quae sunt), *"budúce"* (sorores quae venturae sunt). Zhrnutie týchto prídavných mien ako výrazu Klárinho citu a osobného puta voči svojim spoločníckam je sústredené v Testamente: *"Tento spis, keďže by sa mal čo najlepšie zachovávať, zanechávam vám, svojim najdrahším a milovaným sestrám, terajším i budúcim, na znamenie požehnania Pánovho, požehnania nášho preblahoslaveného otca Františka i môjho, vašej matky a služobnice"* (TestKl 79).

Výraz *"sestra"* sa často spája s výrazom

"matka". Ním Klára vyjadruje globálnejšie rôzne aspekty svojich vzťahov k spoločníckam. Považovalo sa za isté, že žena plní úlohu matky už len tým, že je žena, nehľadiac na to, či je fyzickou matkou. Práve z tohto hľadiska sa materstvo spája s panenstvom. Preto sa Klárino chápanie názvu "matka" zdôrazňuje v oboch zmysloch. Pre Kláru ako zakladateľku nového rádu výraz "matka" znamená nové ponímanie nasledovania Krista. Ďalším podnetom oslavujúcim materstvo je pre Kláru napodobňovanie Márie - vzor bezpríkladného materstva, jej panenské spôsoby hodné nasledovania. Klára sa sama definuje ako matka a túto svoju identitu a poslanie spája s tým, že je "neužitočná služobnica". Jej "materstvo" je spojené s úlohou abatiše, takže môžeme tieto dva výrazy - matka a abatiša - spojiť. Sú to synonymá, ktoré označujú tú istú službu voči sestram. Potvrdzuje to aj fakt, že výrazy "vaša matka a služobnica" sa vyskytujú spoločne.

Klára sa obvykle správa materinsky, plná starostlivosti o svoje dcéry, ochotná vždy sa obetovať a vychádzať v ústrety ich potrebám, pomáhať im v uskutočňovaní života zasvätených duší. Ona nie je predstavená, ktorá v ráde vládne vďaka jednotnému zachovávaniu predpisov; sestry nepovažuje za čísla bez tváre, ale za rovnocenné osoby so svojimi darmi a potrebami a najmä so svojím osobným povolaním, aj keď v rámci spoločného ideálu chudobných sestier. Klára sa dáva do služby každej z nich v úcte k jej osobnosti, so starostlivosťou, ktorá zahŕňa ich dušu aj ich telo. Voči každej sestre si zachovala sesterský a jednoduchý prístup, aby sa mohli s ňou rozprávať tak ako pán so svojou slúžkou. Ale predovšetkým ich obklopovala nežnosťou a starostlivosťou, a to najmä tie, ktoré sa nachádzali v pokušení a v skúške. Vo svojej Regule takto opisuje úlohu predstavenej: "Nech teší zarmútené. Ta-

kisto nech je posledným útočiskom pre tie, čo sú v úzkostiach, aby u slabých neprevládla choroba zúfalstva preto, že by ona nemala lieky na uzdravenie" (RegKI IV, 12). Ona ani ako abatiša netúžila vládnuť; chcela byť len sestrou uprostred sestier, vo všetkom, čo sa týka rehoľného života, služieb i prác.

Klára svoj rehoľný život vníma ako opravdivú službu či duchovný kult Bohu, ktorým sa človek takto dáva pod znamenie Kristovej obety na kríži. Pre Kláru je táto svätá služba Bohu v živote sebaobety základným znakom zasväteného stavu. Preto tak rada nazýva seba i sestry "služobnicami": "... služobnice Božie aj služobnice iných sestier, ale hlavne služobnice Cirkvi."

Klára bola ženou intenzívnej modlitby. Sestry s úžasom sledovali Klárinu tvár, keď sa vracala z modlitby. V procese svätorečenia svedčia o tom, že Klára bola veľmi usilovná a horlivá v modlitbe a kontemplácii. Nič tak nepriťahovalo Klárino srdce ako modlitba. Ešte pred

svojím *"obrátением"* uprostred prepychu v otcovskom dome bola Klára známa svojou záľubou v modlitbe. Ňou vytvárala predpoklady pre tú aktivitu, ktorá sa mala neskôr stať stredom jej života v San Damiano.

Panenstvo a mystická svadba

Stredoveké mystičky chápu svoj vzťah k Bohu a ešte viac k Ježišovi Kristovi ako manželský vzťah. Z tohto hľadiska je Ježiš ženíchom a s ním je manželský vzťah dokonalejší ako s pozemským ženíchom. Svojou skúsenosťou duchovnej svadby sa aj Klára radí k mystikom, pretože nemožno hĺbku jej výrazov vystihnúť bežnými slovami. Prekypovala radosťou, keď hovorila o živote sestry ako o mystickom manželstve s Kristom. Vedela, že nasledovanie Pána vedie k *"posvätnému manželstvu"* s ním.

Stredobodom mystickej skúsenosti je duchovné manželstvo, ktoré vyplýva zo sľubu čistoty. Klára hovorí o tejto panenskej svadbe jemným ženským štýlom a s dojímavou intimitou. Vidí drahocenné dary milosti, ktoré Kristus vyhradzuje pre tú, ktorá je s ním mysticky spojená. Vie, že ženích Kristus sa neobmedzuje v odpovedi na čistou lásku, ale ju posilňuje a chráni. V prítomnosti svojho neporovnateľne krásneho ženícha je povzbudzovaná k stále vrúcejšej láske a musí na ňu dať odpoveď, ktorú vyjadruje ženskými očami, očami nevesty. Ľudský model manželského vzťahu vedie nevestu, aby nasledovala ženícha nielen v radosť, ale aj v prípadnom utrpení a bolesti. Ten istý zákon platí aj pre nebeskú svadbu.

V Klárinom pohľade existuje aj ďalšia paralela medzi pozemským a nebeským manželstvom. Aj v ľudskom vzťahu si čísta, vytrvalá, verná láska vždy zaslúži odmenu (radosť, šťastie, česť, slávu), najmä ak láska prekonala skúšku bolesti. Tá istá logika platí aj pre nebeskú svad-

bu. Verná láska k ženíchovi Ježišovi prináša neveste aj odmenu: večnú česť, nebeský príbytok, slávu nebeského kráľovstva. Pre toho, kto verí, je mystická snúbenecká skúsenosť dialógom s Kristom. Zsvätená panna má ako nevesta vzťah ku Kristovi ako k ženíchovi a cíti, že tento ženích, nehmotný, ale duchovne existujúci, ju tiež miluje. Základný motív panenstva je kristologický, lebo je ním láska ku Kristovi: vzdáva sa všetkého, aby sa mohla darovať úplne a výlučne jemu; jeho si zvolila za stred, na ktorý sa priamo sústreďuje, ponúka mu všetku lásku úkonom zvláštneho zasvätenia.

Pri čítaní Kláriných listov možno priam hmatateľne zistiť, že podstatou života chudobných panien je - a to predovšetkým - milovať jednu osobu, Ježiša Krista, ako odpoveď na jeho lásku. Bez tohto *"koreňa"* nie sú dcérami svätej Kláry.

Téma *"zrkadla"* u svätej Kláry

V kresťanskej symbolike býva zrkadlo znamením čistého srdca, ktoré ochotne prijíma Boha. Aj Pannu Máriu stredovek označoval za zrkadlo, lebo v nej zobrazil Boh seba samého v osobe Ježiša Krista. Téma zrkadla nachádza svoje miesto i v knihách Starého a Nového zákona.

Herbert Grables, nemecký stredoveký učenec, objavil 250 stredovekých prác, ktoré obsahovali v názve latinské slovo *speculum* (zrkadlo) alebo jeho ekvivalenty. Táto *"zrkadlová literatúra"* má základy práve v čase, keď Klára vstúpila do duchovného života. Je ťažké zistiť, ako Klára spoznala tento obraz. Nie je pravdepodobné, že čítala tieto práce. Skôr predpokladáme, že možno počula tieto obrazy používať v kázňach. Spomedzi veľkých stredovekých mystikov však práve ona použila tému zrkadla najkrajším spôsobom. Stala sa hlavnou témou v jej duchovnej teológii, čo dosvedčujú jej Spisy, ktoré sa nám zachovali. Je ob-

siahnutá predovšetkým v Regule, v Testamente, v ktorom zanechala svoju poslednú vôľu a ktorý je zároveň jej najhlbším dielom a v štyroch listoch Anežke Českej. Zo všetkých sála neuhasínajúca túžba žiť podľa Ježiša Krista a na jeho podobu. Vo svojom srdci nosila obraz Krista - Zrkadla. Slovo *"zrkadlo"* je kľúčovým slovom v kultúre svätej Kláry. Aj František zdôrazňoval hodnotu byť príkladom, zrkadlom pre iných. Klára pripísala tento obraz priamo Kristovi. Odzrkadľovať sa v Kristovi bolo pre ňu životným postojom. V jej spisoch sa slovo *"zrkadlo"* vyskytuje dvanásťkrát, z toho v desiatich prípadoch sa obracia na sestry s výzvou, aby sa stavali pred zrkadlo. Používanie obrazu zrkadla, o ktorom Klára hovorí, spočíva v chápaní vlastného života ako zrkadla, ktoré odráža a presne prenáša obraz Ježiša Krista, čím tvorí nepretržitú reťaz zrkadiel vychádzajúcich od samého Ježiša Krista, vo svete ktorého žijú. Klára ako ozajstná mystička obsérne opisuje samotnú skutočnosť zrkadla, lebo práve ono je symbolom - obrazom ženícha v osobe Pána Ježiša Krista ako v nebi, tak i na zemi, slávneho kráľa neba, ale pritom aj chudobného, pokorného, ktorý bol pre svoju veľkú lásku ukrižovaný. V tomto zrkadle, ktoré zosobňuje Ženícha, musí nevesta *"odrážať"* všetko bohatstvo a krásu, ktorou sa obohacuje jeho čnosťami chudoby a pokory každý deň. Ani jeden okamih dňa neunikne tomuto vplyvu. Či sa modlí, pracuje, alebo bdie, jej vnútorný pohľad zostáva upätý na svojho Pána; jej vôľa zostáva pevne rozhodnutá konať všetky skutky v službe a v súlade s evanjeliom. Klára stráca vlastný život v prospech Pána.

Klára teda neprijíma chudobu, pokoru, poslušnosť, službu, lásku a pokánie na základe abstraktných antropologických, psychologických, sociologických, asketických alebo pastorálnych úvah: nemá

pred sebou program čností, ktoré má metodicky - krok za krokom - zaradiť do života. Skutočnosť je jednoduchšia, ale aj náročnejšia. Ona totiž miluje a pretože miluje, chce byť k tomu, ktorého miluje najbližšie, ako je len možné.

Ak by sme chceli v jednom jedinom výraze zhrnúť bohatý význam, ktorý má zrkadlo v Kláriných spisoch, dalo by sa to najvýstižnejšie vyjadriť tým, že pre Kláru je zrkadlo sviatosťou prítomnosti: *"sviatosť"* znamená znamenie a nástroj a *"prítomnosť"* sa vzťahuje na osoby. V jej spisoch sa zrkadlo vzťahuje na rôzne skutočnosti, ale vždy ide o osoby: Kristus, František, Klára, Anežka, súčasné sestry, budúce sestry... Jednotlivé zrkadlá sú medzi sebou pospájané. Keď vystúpime po stupňoch tejto zrkadlovej a sviatostnej reťaze, príde sa k prvému, základnému zrkadlu, ktorým je Kristus - *"zrkadlo bez škvrny"*, v ktorom sa odráža sám Boh. Príde sa k prvej, základnej sviatosti jeho prítomnosti; sviatosťou Božej prítomnosti je Kristus.

V Kláriných spisoch sa väčšia dôležitosť pripisuje napodobňovaniu než nasledovaniu: Kristus nie je natoľko pastier či učiteľ, ktorého treba nasledovať, ale skôr zrkadlo, na ktoré sa treba pozerať a napodobňovať ho až po premenu seba na obraz toho, ktorý je v zrkadle. Napodobňovanie Krista a premena v neho sú formou odpovede, a to odpovede nanajvýš dynamickej a typicky ženskej. Aj spôsob, akým hovorí o napodobňovaní a premene prezrádza ženskú citlivosť.

Klára sa v podstate nedokáže vnímať inak ako Františkov *"odraz"* a to ju naplňuje radosťou. Od neho má všetko a v ňom sa celá nepretržite *"odzrkadľuje"*.

ThLic. Mária Nemčeková
(autorka je doktorandka na
Teologickej fakulte Trnavskej univerzity)

NECH VÁS KRISTUS NAUČÍ, ČO MÁTE ROBIŤ...

...Ako príklad pravdy ukázal, že so svetom nemal nič spoločné, ťažko chorý, lebo jeho nemoc vrcholila, ľahol si v zápale Ducha nahý na holú zem. Ležal na zemi, odložiac svoj hrubý odev a podľa zvyku pozdvihol tvár k nebu, celkom zahľadený do budúcej slávy. Ľavou rukou si prikryl ranu na pravom boku, aby ju nebolo vidieť, a povedal bratom: „ Ja som urobil, čo bolo na mne. Nech Vás Kristus naučí, čo máte robiť vy!“ ... (LM 14, Celano 214)

Nech Vás Kristus naučí, ...

Aká výzva, aká naliehavá žiadosť v hodine odchodu tam, kde bolo pre milovaného pripravené miesto Milovaným. Náš otec sv. František mal iba základné vzdelanie, neštudoval teológiu, evanjeliá sa učil v zápale Ducha, učiteľkou múdrosti mu bola kniha života a doba v ktorej žil. Svätá Cirkev 13. storočia. Učil sa bolestne vnímajúc, ako veľmi sa človek, cirkev, i zasvätení vzdialili od Krista, citlivo vnímal život vyhostených a najbiednejších. Sám Pán mu hovoril čo má robiť a Duch Pánov ukazoval cestu a naplňal jeho horiace srdce, že so zápalom, okamžite pretavoval poznanie do skutkov milosrdnej lásky. Učiť sa od Krista a nechať sa Ním viesť, oslavovať a chváliť Ho, bolo zmyslom a náplňou jeho života.

Otázkou pre všetky deti františkánskej rodiny je, či je naozaj Kristus naším majstrom, učiteľom a jeho milovaný syn sv. František, dokonalá forma minorum - naším vzorom. Aj my svetskí františkáni si musíme položiť túto otázku, ak chceme žiť dokonale Evanjelium nášho Pána Ježiša Krista.

...Snaha žiť dokonale evanjelium sprevádza dejiny cirkvi a v každom storočí oslovuje jedincov i skupiny, ktoré sa vyčlenia, aby žili oddelení od sekularizovaného sveta. V 13. storočí, v dobe, kde neporiadok v cirkvi a hlboké odklonenie sa od evanjeliového života kléru, kláštorov i obyvateľov vtedajšej Európy, vyvolalo silnú vlnu kritiky a odporu rôznych skupín a siekt – medzi nimi clunýjské hnutie v 11.stor., hnutie Petra Valdésa, katari (albigenci) a podobne, ktoré sa radikálne roz-

chádzali s cirkvou, priťahujúc najmä masy chudobných, prichádza František a odpovedá na situáciu svojím spôsobom. Vnímal tieto hnutia, kládol si otázky a Duch Pánov ho viedol inou cestou ako cestou vzbury. Bola to cesta minoritu, najposlednejšieho z posledných, oddaného cirkvi, ktorá napriek všetkému stále zostáva nevestou, cesta celkom oddaného tým, ktorí žili na okraji spoločnosti. František chudobný, pokorný, pomáhajúci, naplnený Božím Duchom, nesúdiaci a rozdávací lásku, bol žijúcim výkričníkom pre všetkých, ktorí nešli správnou cestou, cestou svätosti.

... čo máte robiť vy...

Žijeme v dobe, ktorá relativizuje pravdu a slobodu človeka spôsobom a prostriedkami ako nikdy predtým. To čo bolo dobré, už nemusí byť dobré pre dnešného človeka. Sloboda sa už neuskutočňuje v zodpovednosti voči druhým, ale výzva človeka k pôžitkárstvu, zážitkovosti, ktorá na chvíľu uspokojí smäd človeka, no posúva jeho hranice až do vlastného sebazničenia a pôsobenia utrpenia druhým. Ako by reagoval sv. František dnes? Ako máme reagovať my? Ako by napomínal nás, našich rodinných príslušníkov, všetkých kresťanov, ktorí nie sú ukotvení v Božom slove, ani v modlitbe, nemajú osobný vzťah k Ježišovi, a preberajú myšlienky tzv. progresívnych kresťanov (progresívni kresťania nejestvujú, sú len tí, čo žijú evanjelium nášho Pána), ktorí menia evanjeliové rady dané samotným Synom Božím? Ako by sa choval v období, kedy naše deti žijú vo voľných zväzkoch a odmietajú naše napomenutia? Keď sused už nepozná

suseda, brat ignoruje brata, v našich spoločenských sa sústreďujeme viac na aktivity ako na prejav ľúbky, odpustenia a súcitu. V dobe, keď sa kostoly menia na mešity a tie ktoré zostávajú, mnohé z nich zívajú prázdnotou.

Téma na uvažovanie a sebareflexiu pre každého z nás. Je potrebné pripomenúť si roky postupného obracania sa assiského mládenca, jeho osobný zápas, premenu a oddanosť Kristovi, jedinému Majstrovi, ktorý ho učil cez Božie Slovo, ktoré bral a žil radikálne, odovzdajúc sa celkom Kristovmu Duchu. Skúsme si predstaviť sv. Františka ako navštevuje chorých, ako s úsmevom zdraví susedov, navštevuje rodiny a milo pozýva k životu s Kristom, stará sa o prázdne kostoly, pomáha bratom a sestrám, ako radostne spieva vlastné i staré žalmy kráčajúc prírodou... Ako od rána do rána chváli Stvoriteľa a ďakuje za všetko stvorenstvo. Ako stojí na zastávke s milou žiariacou tvárou, otvára dvere a uvoľňuje miesto druhým vo verejnej doprave, pomáha mamičke s kočíkom, starším odnieť nákup, pristavuje sa pri niektorých, aby ich povzbudil slovom, s láskou napomína nadávajúcu mládež a je pripravený v dokonalej radosť prijať aj odmietnutie. Ako sa vo svete po dňoch strávených v službe druhým vytráť navečer do svojej skromnej izby, alebo do prírody, aby povedal svojmu Miláčikovi ako ho miluje a ďakoval Otčovi za všetkých, ktorých mu poslal..., ako ďakuje Duchu, ktorý ho vrchovato naplnia, ako odpúšťa, ako sa stáva modlitbou..., ako..., ako...

Žiť v súčasnosti

Sv. František by bol z mnohého veľmi smutný, ale isto aj veľmi šťastný a vďačný za to množstvo výtlachov Svätého písma, modlitieb, kníh o svätých, za nádherné chrámy vystavané na slávu a česť Božiu, za výdobytky techniky, za dopravné spojenia, ktoré nás rýchlo privedú k pomoci, či k bratom a sestrám, k naším blízkym a núdnym. Za všetko by ďakoval Pánovi. A posmeľoval by nás, aby sme sa tešili Božiemu Milosrdenstvu, vzdelaniu, ktoré nám

umožňuje poznať Evanjeliá, ďakovali za zjavenú pravdu, ktorá nás neomylne drží ďaleko od bludov a heréz, k Pravde, ktorá sa nemení a vie čo má robiť, napríklad, aj koho volíť... Nesťažujeme sa preto na dobu, ďakujeme a tešme sa pokiaľ môžeme slobodne vyznávať pravé učenie a posilňujeme seba i druhých, pretože prišli časy veľkého odpadnutia, a len ak budeme neustále žiť ukotvení v Kristovi, nestratíme sa v bludoch. Často sa pýtajme čo by Ježiš, František urobili v tej či onej situácii a Písmo nám odpovie, častá Eucharistia nás zakotví v Pravde a posilní v službe. Neustále sa vracame k sv. Františkovi a naplňujeme vlastnú formu minorum, prosiac ho o pomoc, staňme sa menšími od každého koho stretneme, ochotní pomôcť, učme sa od druhých, najmä od tých chudobnejších, tých, ktorí nevládnu svetu. A nadovšetko milujeme Ježiša, ktorý je stále prítomný skrze Ducha Svätého v našich srdciach, milujeme víťazného Krista, ktorý je neustále v cirkvi, vo svete, v stvorenstve, lebo On je vo všetkom, v ňom sa hýbeme a sme, a z jeho plnosti neustále prijímame - ako nás učí sv. Pavol.

Otvorme sa Duchu Svätému každý deň, aby nám cez udalosti, povinnosti i cez ľudí ukazoval cestu, ako sv. Františkovi, cestu po ktorej máme my i všetci verní kráčať a obstať v skúškach, ktorých je tak mnoho. Vráťme sa k skromnosti – veď dočasné dobré i pôžitky môžu byť pascou rovnako ako zanedbávanie dobrého, či prílišná aktivita, ktorá nás oberá o tiché stretnutia s Pánom v samote v našich srdciach. Sme povelaní všetci kresťania, ako svetský rád -my zvlášť, zasadzovať sa za mier, pokoj, spravodlivosť, chrániť všetko stvorenstvo a život už v jeho počatí, chrániť manželské manželstvo muža a ženy, rodinu, podľa vzoru tej Najsvätejšej rodiny, ktorú nám dal Všemohúci za vzor, ako najlepšie miesto pre učenie sa lásky a výchovu božích synov a dcér. Aby sme aj my raz mohli našim rodinám, bratom a sestrám povedať... ja som urobil, čo bolo na mne....

sr. Mária Marcela, OFS

Potuit Voluit Ergo Fecit...

V živote svetských františkánov nastáva po období formácie čas, kedy kandidát predloží svoju žiadosť o vykonanie sľubu ministrom miestneho bratstva. Toto rozhodnutie je slávnostný cirkevný akt a trvalý záväzok, ktorým sa naplno začleňuje do Rádu.

Náša sestra Angela Ingrid vyjadrila svoju vôľu žiť podľa evanjelia na slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Svätá omša, pri ktorej zložila večné sľuby (profesiú) vo Františkánskom svetskom ráde, sa konala 8. decembra o 11. hod v kostole Obrátenia sv. apoštola Pavla v Žiline za účasti bratov a sestier z miestneho bratstva OFS. Prítomná bola aj regionálna ministerka Marcelka Prekopová z

MB Nemšová a národný minister Jozef Gazdík. Hlavným celebrantom svätej omše bol náš duchovný asistent Ján Macej OFMCap. Spolu s ním koncebrovali bratia zo žilinskej komunity kapucínov - br. Tomáš (gvardián), br. Gabriel a br. Leopold.

Sestry z miestneho bratstva prečítali čítania, brat Andrej - kapucín zaspieval žalm a po evanjeliu sestra Angela Ingrid oficiálne predniesla svoju žiadosť o vstup do OFS, ktorú minister žilinského bratstva br. František Juraj prijal. Následne sa nám v homílii prihovril duchovný asistent br. Ján. Objasnil nám, v čom spočíva plnosť milosti Panny Márie. Boh ju dopredu uchránil od hriechu, lebo vedel, že

s ním bude naplno spolupracovať. Františkánsky teológ blahoslavený Ján Duns Scotus túto argumentáciu zhrnul do štyroch slov: Potuit, Voluit Ergo Fecit... Pán Boh má moc dopredu uchrániť od hriechu, mohol to urobiť (Potuit). Ak mohol takúto výnimočnú vec urobiť pre matku svojho Syna, tak to určite chcel (Voluit), lebo to bolo vhodné. A keď to chcel, tak to aj urobil (Fecit).

Po homílii nasledoval obrad samotného sľubu. Sestra Angela si pred spoločenstvom cirkvi obnovila svoje krstné sľuby a zasvätila sa Božiemu kráľovstvu. Sľúbila, že vo svojom svetskom stave bude po celý život žiť podľa evanjelia vo Františkánskom svetskom ráde, zachovávať jeho Regulu a sprítomňovať cha-

rizmu sv. Františka vo svete za pomoci bratstva, do ktorého vstúpila.

Ako býva zvykom, po svätej omši sme túto nádhernú udalosť oslávili na spoločnom agapé vo Fidelku. Naše žilinské bratstvo sa tak rozrástlo o nového člena s profesiou, ktorých je momentálne v bratstve tridsať.

Boh mal svoj plán s Máriou, matkou svojho Syna. Má ho so sestrou Angelou, s nami, i s každým človekom, ktorý v Neho verí. "On má moc urobiť nás svätými. Určite to chce pre nás urobiť. A ak chce, tak to aj urobí..." (slová z homílie br. Jána Maceja).

Anežka Martina Zonnenscheinová OFS

OBÝVAŤ „KRAJINU PÔSTU...“,

alebo ADVENTNO – PÔSTNE ZAMYSLENIA

Z „DEDINY DETVOU VOLANEJ“...

Miestne bratstvo sv. Anežky Českej v Detve bolo založené pred jedenástimi rokmi na deň našej patrónky - 2. marca 2008, ale história františkánskych terciárov u nás je oveľa staršia a bohatšia... Dôkazom je aj zrejme služobne najstaršia sestra Klára Milka Poncová, ktorá si svoju profesiu minulý rok obnovovala po neuveriteľných 75. rokoch. Sme z tých menších, ale naozaj „živých“ bratstiev. V rámci regiónu sa pohybujeme na všetkých významnejších akciách od Žarnovice až po Filákov. Okrem iného, dvakrát do roka - v pôste a v advente organizujeme celodenné duchovné obnovy, na ktoré prizývame aj už spomínané bratstvá. Tak tomu bolo aj minulý rok – 8. decembra, keď sme sa stretli na obnove adventnej.

Začínali sme sv. omšou, ktorú celebroval náš regionálny duchovný asistent, kapucín, otec Jožko Timko. Po príchode z chrámu do pastoračného centra na nás čakala návšteva z neba - „Svätá rodina hľadajúca prístrešie“. Už tradične sme túto spievanú pobožnosť vykonali v kostýmoch, ktorých súčasťou bol aj „tajomný batôžtek“ P. Márie, a na ktorý sa účastníci obnovy obzvlášť vždy tešia... Batôžtek totiž skrýva prekvapenia, darčeky a osobné odkazy od sv. Mikuláša. ☺ Nad týmito odkazmi sme sa potom zdieľali a každý len nechápavo krútil hlavou, ako ich to len Mikuláš dobre pozná, lebo to, čo im napísal, je „užité“ presne na mieru...

Po spoločnom agapé a krátkej prestávke nasledovala prednáška otca Jozefa, ktorá pohladila srdce i dušu. Po nej sme si pripravili zamyslenie na tému:

BLAHOSLAVENSTVÁ - SMER KRÁĽOVSKÉJ CESTY

Sv. František hovorí: *"Boh je jednoduchý, to ľudia ho komplikujú!"* On, muž blahoslavenstiev v pokore a jednoduchosti miloval P. Ježiša a svojich blížnych. Boha kontemploval v Eucharistii, ktorá je najväčším z trojitého zníženia sa Boha. Znížil sa do kolísky, keď sa vtelil do človeka ako bezbranné Dieťa. Znížil sa na kríž, kde bola ponížená jeho ľudská dôstojnosť Bohočloveka. A napokon sa znížil do veci - do hostie - do bezvýznamného kúska chleba, ktorý môže padnúť zo stola a kedýkoľvek byť zašliapaný... Takto - v Eucharistii sa Boh dáva celý, úplne sa "vynuluje" a spája sa s nami. Ním a Jeho očakávaním posilnení máme sa stať takými ako chce Boh. To znamená - svetu prinášať totálneho - celého Krista. Je to našim terciárskym poslaním. Ježiš je naša Cesta! Desatoro sú jej štartovacou čiarou a Blahoslavenstvá jej smerom...

Krásne to vystihuje text maďarského protestantského pastora, básnika a autora náboženskej literatúry Gyökössi Endre - podľa Matúša 5, 1-12 (zdroj: internet - voľný preklad), nad ktorým sme sa po tomto úvode spoločne zdieľali:

Blahoslavení tí, ktorí...

- ...vedia, prečo žijú, lebo vtedy vedia aj to, ako majú žiť.
- ...sú v súlade sami so sebou, lebo nemusia ustavične robiť to, čo robia všetci.
- ...žasnú aj vtedy a tam, kde iní zostanú ľahostajní, preto budú mať radostný život.
- ...vedia, že aj iní môžu mať pravdu, lebo budú tak šíriť okolo seba pokoj.
- ...sa vedia smiať sami zo seba, preto ich zábava nebude mať konca.
- ...vedia rozlíšiť vrchy od krtincov, lebo budú tak ušetrení od mnohých zmätkov.
- ...zbadajú v orechu kolísku, stôl i truhlu a vo všetkých troch spolu orech,
lebo nielenže sa pozerajú, ale aj vidia.
- ...vedia aj byť, nielen niečo robiť. Budú počuť ticho a spoznajú tajomstvá. Pokľaknú,
ale už neupadnú.
- ...bez hľadania výhovoriek vedia odpočívať a spať, preto sa zobúdzajú s úsmevom
a s radosťou nastúpia na svoju cestu.
- ...sa vedia odmlčať a vypočuť iných, lebo tak dostanú do daru mnohých priateľov
a nebudú osamelí.
- ...venujú pozornosť volaniu iných bez toho, aby si namýšľali, že sú nenahraditeľní
a stanú sa rozsievачmi radosti.
- ...sa vedia postaviť vážne k malým veciam a s pokojom k veľkým udalostiam,
preto dosiahnu v živote veľa.
- ...si vážia úsmev a zabudnú na výsmech, ich cesta bude tak plná slnečných lúčov.
- ...zhovievavo posudzujú poklesky iných, hoci by ich ľudia považovali za naivných,
lebo to je cena lásky.
- ...uvažujú prv než začnú konať, a pomodlia sa ešte pred tým uvažovaním,
preto ich tak stihne menej sklamaní.
- ...vedia zamĺknúť, keby im niekto skočil do reči a keby im ukrivdil, reagujú mierne,
lebo kráčajú v Ježišových stopách.
- ...z tohto všetkého vedia niečo aj uskutočniť, preto ich život a zároveň svet bude
o čosi ľudskejší...

...čas rýchlo letí... A aj keď sme už dopievali svoju poslednú koledu a prehltili posledný vianočný koláčik, pokúsme sa nezabudnúť na to podstatné, čo nám Vianoce chceli povedať: Boh nám vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi daroval to najviac, čo sa dalo – seba samého. Takýto dar však nemá byť z tých, ktoré s radosťou rozbalíme, chvíľu sa s nimi potešíme, a potom odložíme na poličku, kde naň bude padať prach, až kým... Takýto dar si vyžaduje krok vpred - osobné rozhodnutie prijať Ho... Návod, ako na to, nám dáva sám Pán Ježiš: „*Robte pokánie!*“

Prešli tri mesiace od adventnej duchovnej obnovy a hlási sa pôstna... Je marec a s kapitulami miestnych bratstiev akoby sa vrece roztrhlo... Lučenec, Fiľakovo, Detva... ako správna rodina ideme navzájom povzbudiť nové sestry a brata, ktorí

vstupujú do rádu, a sestry, ktoré skladajú profesiu... My v Detve sme zasa zorganizovali celodenný „maratón“ pre všetky južné bratstvá a tešíme sa z bohatej účasti... Začíname krížovou cestou s našou patrónkou sv. Anežkou a Pán nám požehnal prenádherný čas... Na pleciah nešíme kríž, ktorý si na jednotlivých zastaveniach vymieňame, šplháme sa pomaly bolestnou Kalváriou..., posledné zastavenie... Ešte zaspievame „Mária ochrana“ a otec Jožko nás požehnáva krížom, ktorý sme si vyniesli na vrchol Kalvárie a už si ho nepustí z rúk 😊 ... (Po malom občerstvení nasledovala pracovná kapitula MB. V krátkosti sme zhrnuli činnosť za obdobie od minulej kapituly a vytýčili sme si, že budeme i naďalej pokračovať aspoň v doterajšom tempe. Potom sme s radosťou všetkých prítomných prijali dve sestry - Zlatu a Annu a brata Miroslava do ini-

ciácie. Po poludňajších modlitbách a spoločne pripravenom agapé nasledovala duchovná obnova s otcom Jozefom Timkom. Po nej sme sa ešte spoločne zdieľali na rôzne témy. Na záver stretnutia sme sa pomodlili Vešpery a pripravili sa na sv. omšu. Počas nej sr. Mária Anna zložila dočasnú profesiu na 1 rok a ostatní sme si profesiu slávnostne obnovili. Bol to námáhavý deň, ale vrchovato naplnený milosťami, ale aj obetami, ktoré mnohí z nás priniesli ako vklad do úvodných dní pôstneho obdobia. Zvlášť chcem vysoko

vyzdvihnúť obetavú a pokornú službu otca Jožka, bez ktorého si toto stretnutie neviem ani len predstaviť... Nech mu dobrý Pán vrchovato odmení všetko dobro!...ak sme sa už rozhodli „OBÝVAŤ KRAJINU PÔSTU“ a prinášame dar na oltár - uvedomíme si, že na tom oltári ako obeť prináša Kristus sám seba, aby nám dal príklad a silu pre naše akty odpustenia... Prinášajme teda na oltár dar svojich trpkostí, zranení i krívd - nech je už toto pôstne obdobie časom odpustenia - Božieho, ale aj nášho!

PIŠEŠ MI VEČNÝM PEROM

**Bože, neprestávaš ma pozývať do svojho kráľovstva,
akokoľvek sa mení doba s dobou.**

**TY, najbohatší z bohatých, stal si sa chudobným,
aby som ja mohla zbohatnúť TVOJOU chudobou.**

**Píšeš mi ľúbostné listy,
pozvánky k svätosti večným perom,
že „Desatoro“ je štartovacou čiarou mojej kráľovskej cesty...**

... a "Blahoslavenstvá" jej smerom.

(sr. MziTa)

BRATSTVO SV. ALŽBETY OFS BELÁ NAD CIROCHOU

PASTORAČNÁ NÁVŠTEVA PÁTRA GABRIELA OFM

Dňa 10.11.2018 bola v zmysle GK HL3 OFS vykonaná bratská a pastoračná vizitácia nášho bratstva. Vizitáciu uskutočnil minister východoslovenského regiónu brat Eduard Malatinec. Spolu s ním sme na pôde nášho bratstva privítali pátra Gabriela OFM, ktorý bol hlavným celebrantom sv. omše. Táto sv. omša sa niesla v duchu sv. Alžbety, ktorá je aj patrónkou nášho bratstva a má už u nás dlhoročnú tradíciu. Počas sv. omše boli na počesť našej svätice požehnané chleby a pečivo, ktoré sme po skončení sv. omše rozdali veriacim našej farnosti. V homílii páter Gabriel vyzdvihol čnosti sv. Alžbety pútavým a obohacujúcim spôsobom, ktorý zaujal všetkých veriacich. Na tejto sv. omši bol prítomný aj náš duchovný asistent, náš pán farár Mgr. Martin Frena. Po skončení sv. omše sme sa všetci zúčastnili spoločného agapé, kde sme v družnom rozhovore pokračovali v rozhovoroch na dané témy spolu aj s našim pánom kaplánom Radoslavom Gonzy. V popoludňajších hodinách naplnení dojmami z tejto návštevy sme sa rozišli do svojich domovov. Hoci už nejaký čas ubehol od tejto návštevy, stále rezonuje v našich srdciach. Veľké Pán Boh zaplať pátrovi Gabrielovi ako aj bratovi Eduardovi Malatincovi!

brat Jozef

STRETNUTIE S MUČENÍKMI

Blahoslavení Michal a Zbignew sú poľskí minoriti, ktorí pracovali na misiách v Peru, v mestečku Pariacoto. Ohlasovali evanjelium a šířili okolo seba pokoj a dobro. Stali sa tak trňom v oku teroristom z organizácie Svetlý chodník, ktorí sa v krajine pokúšali uskutočniť prevrat. Po niekoľkých varovaniach ich teroristi v auguste 1991 uniesli a popravili. Tento čin však priniesol úplne iné ovocie ako teroristi čakali: evanjeliové hodnoty v krajine pretrvali, no teroristická organizácia zanikla. Krátko po blahorečení v decembri 2015 začali ľudia týchto bratov uctievať ako ochrancov pred terorizmom.

S blahoslavenými mučeníkmi sa mohli stretnúť veriaci aj členovia OFS v Starej Ľubovni 20.3.2019, svätú omšu celebroidal br. Tomáš M. Vlček OFMConv., v kázni nám mučeníkov priblížil br. Dariusz Gaczyński OFMConv., ktorý k nám prišiel z Krakova. Po sv. omši sme si uctili relikvie prvého stupňa týchto mučeníkov. V krátkom dokumentárnom filme sme sa dozvedeli o ružencovom boji proti terorizmu.

Ďakujeme vdp. dekanovi Pavlovi Lackovi, že nám umožnil toto stretnutie, bratom minoritom za slúženie sv. omše, za prezentáciu o blahoslavených minoritských mučeníkoch Michalovi a Zbignewovi, za duchovnú posilu vo viere v našej farnosti i v miestnom bratstve OFS.

Kúpou pamiatkových predmetov boli podporené minoritské misie.

Br. Tomáš M. Vlček OFMConv.
Sr. Mária Hudáková

ÚVAHY Z BRATSTVA V STAREJ LUBOVNI

...a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojím vinníkom – a tu je kameň môjho úrazu. Tak často Ťa Tatík prosím o odpustenie a ja tak veľmi ťažko odpúšťam. Vieš, ako to bolo pred rokmi, keď som si myslel, že som odpustil tomu pánovi, čo mi zrazil a zabil Adamka. A potom sa nastťahoval k nám ako náš sused... obkopával som dom, aby som vybil svoju zlosť, plakal som a trpel z bezmocnosti, pre pocit, že som od Teba stále tak ďaleko... No Ty si ma pomaličky, dlhé roky pripravoval na skutočné odpustenie. Dnes viem, že tak to malo byť pre moje dobro. Dal si mi potom Mirka, Ad'ku a Filipka – deti, ktoré ma privádzajú bližšie k Tebe. Ty vieš ako som s pomocou Mirka cez Lectio divina začal počúvať a zhovárať sa s Tebou, alebo Filipko – včera ráno zaspieval: „Nie, nie, Ty neopustiš...“ Ad'ka (manželka) aj Katka (dcéra) sú mi oporou. A vďaka Tebe, Tatík, dnes už nemám problém nášho suseda stretnúť a podať mu ruku bez toho, aby mi naskočila husia koža. Prosím Ťa, Tatík, nauč ma ovládať svoje emócie, neresti a slabosti, nech nekonám neuvážene. Uč ma pravej pokore, pravej poslušnosti i pravej trpezlivosti! Trpezlivosť daruj aj mojim spolubratom, veď ma poznáš a vieš, že to budú potrebovať... A nauč ma odpúšťať tak, ako Ty odpúšťaš. Aj keď to bude veľmi bolestivé, aj keď veľa ráz padnem, stoj pri mne a pomôž mi zakaždým vstať.

Úryvok z "domácej úlohy" brata Mira. Úvaha nad slovami modlitby Otčenáš vznikla na duchovných cvičeniach, ktoré viedol P. Jakub Martaus OFM.

Moje blahoslavenstvo

Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.

Túžba a cieľ môjho života je mať čisté srdce, čisté svedomie. Aj napriek snahe, nie vždy sa mi to darí. Stane sa, že chcem byť milosrdná k blíznym, ale príde vždy niečo, čo mi srdce poškvrní. Bojím sa prísť o milosrdenstvo, hneď idem na spoveď a po nej sa cítim ako znovuzrodená.

Pane, prosím ťa, stále stoj pri mne, pomáhaj mi chrániť sa toho, čo by moje srdce poškvrnilo. Viem, že s tebou to zvládnem a po poslednom výdychu uzriem Tvoju tvár, lebo Ty si milosrdný.

sr. Jolana

INFORMÁCIE O AKTIVITÁCH MIESTNYCH BRATSTIEV ZÁPADOSLOVENSKEHO REGIÓNU

Miestne bratstvo OFS v Hlohovci sa stretlo s miestnym bratstvom v Topolčanoch a spoločne slávili svätú omšu, ktorú celebroidali regionálny duchovný asistent a duchovný asistent miestneho bratstva v Topolčanoch. Po svätej omši sa spoločne zdieľali a prežívali stretnutie v bratskej láske. Je to krásny príklad stretávania sa bratov a sestier miestnych bratstiev v regióne.

Členovia miestneho bratstva sv. Stanislava v Bratislave si v januári pri svätej omši obnovili slávnostné sľuby. Na stretnutí 16. marca sa uskutočnila pôstna duchovná obnova s miestnym duchovným asistentom a bola vyslužená sviatosť pomazania chorých bratom a sestrám miestneho bratstva.

Miestne bratstvo OFS v Trnave slávilo 15. januára svoju miestnu volebnú kapitolu. Stretnutie začalo slávením svätej omše, na ktorej boli okrem bratov a sestier miestneho bratstva členovia regionálnej rady s regionálnym duchovným asistentom. Program kapituly bol veľmi precízne pripravený. Prítomných bolo 17 bratov a sestier

Na kapitule bola zvolená miestna rada:

minister: Antónia Cehláriková;
viceminister: Eva Hrčková;
formátor: Katarína Horváthová;
tajomník: Mária Barošová;
pokladník: Anna Burianová

Novozvolenej miestnej rade prajeme a vyprosujeme Božie požehnanie a vedenie Duchom Svätým.

Monika Olečková, tajomníčka RR

Stretnutie NR sa uskutočnilo 26.1.2019 v kláštore kapucínov v Žiline. Začalo sa slávením svätej omše v kaplnke kláštora. Rokovanie NR podľa programu viedol minister NR, Jozef Gazdík.

Závery zo stretnutia národnej rady (NR) OFS:

- 1.** NR schválila správu o čerpaní finančných prostriedkov OFS za rok 2018 – jednohlasne.
- 2.** NR schválila rozpočet NB OFS na rok 2019 – jednohlasne.
- 3.** NR poverila národného duchovného asistenta p. Roberta Chabadu, OFM vedením duchovného programu na národnom formačnom stretnutí 5.-7.4.2019 v Melčiciach.
- 4.** NR schválila tému „Tajomstvo priateľstva v bratstve – priateľstvo sv. Františka a sv. Kláry ako príklad budovania priateľstva v bratstve, vo svetle naplnenia našej Reguly“ a program národného formačného stretnutia v Melčiciach, prednášateľom témy bude národný formátor br. Martin Dulaj.
- 5.** NR poveruje tajomníčku pripraviť pozvánku a program národného formačného stretnutia v Melčiciach a poslať ho regionálnym ministrom a tajomníkom do 1.2.2019. prihlásiť sa je potrebné tajomníčke NR do 15.3.2019.
- 6.** Stretnutie NR bude 5.4.2019 v Melčiciach po adorácii cca o 21.00 h.
- 7.** NR prerokovala a schválila termín prijatia ikony „Regina familie franciscana“ od 18.8.2019. Sr. Lucia zistí spôsob preberania a odovzdávania ikony. NR na svojom stretnutí pripraví program putovania ikony na Slovensku.
- 8.** NR bola oboznámená s programom akcií národného bratstva v ČR. 1.6.2019 je mariánska púť v Prahe, ktorá začína sv. omšou o 10.00 h v kostole Panny Márie Anjelskej pri Lorete. Záujem je potrebné nahlásiť tajomníčke NR, kvôli možnosti zabezpečenia ubytovania.
- 9.** NR prerokovala slávenie regionálnej volebnej kapituly Stredoslovenského regiónu 30.3.2019. Minister NR poveril tajomníčku NR sr. Moniku Olečkovú vedením volebnej kapituly a NR schválila účasť členov NR sr. Márie Hudákovovej a br. Milana Suchanovského na volebnej kapitule. Súčasne NR odporúča vykonať bratskú vizitáciu regionálneho bratstva.

Stretnutie NR bolo ukončené modlitbou a požehnaním.

Monika Olečková, tajomníčka NR

Ďakovný list radcu Predsedníctva CIOFS Andei Karlovič

Protokolové č. 3155

Rím, 7. marec 2019

„Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám! Lebo každý, kto prosí, dostane, a kto hľadá, nájde, a kto klope, tomu otvoria.“ (Mt 7,7-8)

Drahí bratia a sestry,

Len pred niekoľkými týždňami sme slávili 9. medzinárodné stretnutie Františkánskej mládeže (GiFra) v Paname a Svetové dni mládeže (SDM) s pápežom Františkom. Počas prípravy stretnutia GiFra sme mali veľa pochybností, ale s Božou pomocou a príhovorom blahoslavenej Panny Márie a sv. Františka, bola celá organizácia akcie úspešná. Stretnutie bolo plodné a sme vďační, že sme mali možnosť zúčastniť sa na SDM s pápežom.

Počas organizovania tohto stretnutia sme skutočne prežívali slová z evanjelia podľa Matúša: „Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Klopte a otvoria vám!“ Požiadali sme o pomoc Generálnych ministrov františkánskej rodiny a Národné rady OFS. V Paname boli tiež organizované rôzne aktivity. To všetko prinieslo veľa ovocia, viac ako sme očakávali a hľadali. Nakoniec sme dostali viac, než sme potrebovali na usporiadanie stretnutia.

V mene Medzinárodného GiFra koordinačného tímu ďakujem vašej Národnej rade OFS za vašu štedrú finančnú podporu.

Andrea Karlovič

Medzinárodný GiFra koordinátor
Radca Predsedníctva CIOFS

preklad: Lucia Spodniaková

SPOLUPRÁCA MEDZI NÁRODNÝMI BRATSTVAMI OFS ČESKA a SLOVENSKA

16. októbra 2018 sa v Kapucínskom kláštore v Žiline stretli národní ministri Jozef Gazdík a František Reichel, aby prejednali možnosti spolupráce medzi národnými bratstvami ČR a SR:

Informácie o významných akciách v roku 2019

NB Slovenska pripravuje a pozýva členov SFŘ ČR:

- 2. – 4.3. 2019 na Národné formačné stretnutie v obci Melčice - Lieskové
- 13.7.2019 na Celoslovenské stretnutie OFS v Krivej na Orave
- 30.8. – 1.9.2019 na Národnú volebnú kapitolu v obci Melčice - Lieskové

NB Česka pripravuje a pozýva členov OFS SR:

- 1.6.2019 na Mariánskou pouť Prahou (281. ročník)
- 13. – 14. 9.2019 na Tradiční pouť SFŘ na Svatý Hostýn
- 18. – 19.10.2019 na Formační seminář v Brně

Publikačná a vydavateľská činnosť

- NR SR vydáva 4x ročne časopis Františkánska rodina – časopis bude zasielaný v tlačenej forme NR ČR a v elektronickej forme na webovú stránku SFŘ ČR
- NR ČR vydáva 6x ročne Zpravodaj NBS SFŘ. Zpravodaj bude zasielaný NB SR v elektronickej podobe.
- V roku 2019 bude vo Františkánskej rodine uverejnený informačný článok o živote a činnosti sestier a bratov SFŘ v ČR a v Zpravodaji NBS SFŘ o živote a činnosti OFS na Slovensku.
- NBS ČR pripravuje vydanie knihy „Svatost ve světě“. Pre potreby NB SR bude poslaných 200 ks
- Obe Národné bratstvá si budú naďalej poskytovať preklady dokumentov, ktoré vydáva Medzinárodná rada (CIOFS).

Stretnutie sa ukončilo spoločnou účasťou na sv. omši v kostole Obrátenia sv. Pavla v Žiline.

Protokolové číslo: 3136

Rím, 11. február 2019
 Všetkým OFS a GiFra medzinárodným radcom
 Všetkým OFS Národným radám
 Všetkým GiFra Národným radám

Téma formácie pre bratstva OFS v roku 2019:

„Rodina v rôznych encyklikách a Katechizme Katolíckej Cirkvi“

Téma, ktorú navrhujeme, vás má sprevádzať v roku 2019. Každé bratstvo by malo zhodnotiť a zamyslieť sa nad touto témou podľa svojich potrieb. Pozyvame tie bratstvá, ktoré by sa chceli podeliť o svoje vzdelávacie materiály o rodine s ďalšími bratstvami, aby ich poslali Komisii pre rodinu prostredníctvom sekretariátu CIOFS.

Predsedsníctvo navrhuje, aby členovia OFS a GiFra oslavovali deň rodiny vždy 28. apríla (alebo v deň, ktorý je blízko tohto dátumu), pretože tento deň je liturgickým sviatkom blahoslaveného Luchesia a Buonadonny, prvej svetskej františkánskej rodiny.

Na webovej stránke CIOFS www.ciofs.org bude Komisia pre rodinu pravidelne uverejňovať materiály a dokumenty, ktoré sa venujú problematike rodiny a manželstva. Nech nás Pán požehná a sprevádza v našich rodinných iniciatívach. Nech nás naplní jeho láska, aby sme naďalej chránili túto posvätnú hodnotu.

Silvia Diana OFS
 Radca Predsedsníctva
 Komisia pre rodinu

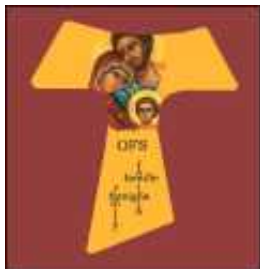
Komisia pre rodinu: Silvia Diana, Jenny Herrington, P. Francis Dor OFM Cap.

Generálne konštitúcie OFS hovoria:

Čl. 24.3. Bratia nech podporujú úsilie Cirkvi a spoločnosti pri zdôrazňovaní hodnoty vernosti, rešpektovania života a pri hľadaní odpovede na sociálne problémy rodiny.

Čl. 44.3. Účelom stálej formácie, aj prostredníctvom kurzov, stretnutí, výmeny skúseností, je pomôcť všetkým bratom a sestrám počúvať Božie slovo a rozjímať o ňom, „prechádzať od evanjelia k životu a zo života k evanjeliu“ (Reg. 4);

- premýšľať o cirkevných a spoločenských udalostiach vo svetle viery a s pomocou dokumentov učiteľského úradu Cirkvi zaujať správne postoje...

NÁVRH PRÁCE:

Naša práca sa sústreďuje na nasledovné slová:

VIDIEŤ, POSÚDIŤ A KONAŤ

1. VIDIEŤ

Rodina sa ocitla v dramatickom stave zmeny. Vidíme obrovské spoločenské, politické, technické a náboženské variácie v našej spoločnosti. Zároveň pozorujeme, ako sú naše rodiny nútené prijímať výzvy, na ktoré by ich rodičia nikdy neboli pomysleli. Je to akoby sa v našom svete rodina a jej projekt zmenil na nereálny sen.

Celá cirkevná história sprevádzala rodinu dokumentmi, ktoré nám pomáhajú rozlišovať spôsoby, ako sa starať, chrániť a sprevádzať naše rodiny. V tomto materiáli navrhujeme niekoľko textov, o ktorých môžete v bratstvách uvažovať. Po rozjímaní nad poslednou exhortáciou Amoris Laetitia sa teraz sústreďíme na predchádzajúce dokumenty.

2. POSÚDIŤ

Starostlivo čítajme nasledujúce dokumenty:

Lumen Gentium – Dogmatická konštitúcia o Cirkvi, 1964, bod. 35

Gaudium et Spes – Pastorálna konštitúcia o Cirkvi v súčasnom svete, 1965, bod. 47

Dôstojnosť manželstva a rodiny

Apostolicam actuositatem - Dekrét o apoštoláte laikov, 1965, bod. 11

Gravissimum Educationis - Deklarácia o kresťanskej výchove, 1965, bod. 3

Evangelium Vitae – Encyklika o hodnote a nenarušiteľnosti ľudského života, 1995, bod. 100

Apoštolská exhortácia Pápeža Jána Pavla II. *Familiaris Consortio* o úlohách kresťanskej rodiny v dnešnom svete, 1993,

Apoštolská exhortácia pápeža Františka *Evangelii gaudium* o ohlasovaní evanjelia v súčasnom svete, 2013,

Môžete si vybrať a uvažovať nad nasledujúcimi článkami *Katechizmu Katolíckej Cirkvi*: 1601-1666, 1691-1698, 2331-2359, 2360-2400, 2514-2533

3. KONAŤ

Otázky na diskusiu v bratstvách

1. Spoznali sme bohatstvo týchto cirkevných dokumentov o rodine?
2. Aké sú rodinné hodnoty, o ktorých sme sa v nich dozvedeli?
3. Aké témy o rodine sú zahrnuté v našich formačných plánoch?
4. Aký by mohol byť náš príspevok ako bratstva, aby sme sa mohli postaviť výzvam, ktorým dnes čelí rodina?

preklad: Lucia Spodniaková
text je redakčne upravený a krátený

Litva, 7. január 2019

Studňa pre Afriku

well4africa.eu

Drahí bratia a sestry, darcovia a priatelia projektu „Studňa pre Afriku“.

Nech vás Pán požehná svojim pokojom!

Minulý rok na jar, pri príprave III. Európskeho kongresu OFS a Gifra v Litve, Národná rada OFS Litvy spolu so zložkami Európskej františkánskej rodiny spustila spoločnú iniciatívu – „Well4Africa“. Hlavným cieľom tejto iniciatívy je reagovať na výzvu nášho milovaného pápeža Františka, aby sme zabezpečili ľudské právo na pitnú vodu pre všetkých a vyjadrili svoju solidaritu s chudobnými, pre ktorých sme povinní „vytvoriť životné podmienky hodné stvorení vykúpených Kristom“ (Regula OFS, článok 13). Myšlienka pomôcť pri vŕtaní studní v Ugande, Zimbabwe a Malawi mala byť osobitým ovocím kongresu.

Trinásť národných bratstiev OFS (Belgicko, Bosna a Hercegovina, Chorvátsko, Česká republika, Francúzsko, Maďarsko, Taliansko, Litva, Poľsko, Rusko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko, Švajčiarsko, Veľká Británia a Gibraltár) a štyri národné bratstvá Gifra (Bosna a Hercegovina, Chorvátsko, Taliansko, Poľsko) odpovedali na výzvu a prispeli podľa svojich možností. Niektoré z nich zapojili katolícke médiá alebo organizovali kampane na získavanie prostriedkov. Svedčili, že nemusíme byť bohatí, aby sme pomáhali druhým, niekedy stačí, aby sme boli kreatívni a mali odvahu ponúknuť naše dve ryby a päť chlebov Pánovi.

V závere III. Európskeho kongresu OFS a Gifra bolo vyzbieraných 38122,50 EUR. V súčasnosti je už celková suma finančnej zbierky 69320 EUR. Chválimo za to

Pána a chceme vyjadriť našu veľkú vďačnosť všetkým národným bratstvám a dobrodincom, ktorí odpovedali na túto výzvu, pretože toto slovo sa stáva telom! Práce už začali v Ugande a Malawi!

Vrt je už vyvŕtaný a funguje v komunite Namane, diecéza Blantyre, Malawi. Celkové náklady na projekt boli 8.150 EUR a peniaze na pokrytie platby už boli doručené miestnym zodpovedným osobám. Informácie o výsledkoch tohto projektu nájdete na našej webovej stránke www.well4africa.eu

Projekt sofistikovanejšieho vodovodného systému sa začal vo farnosti Kihani, arcidiecéza Mbarara v Ugande. Tento projekt sa bude realizovať v troch fázach. Prvá fáza zahŕňa výkop a výstavbu plytkého vrtu (povrchovej studne), výstavbu čerpadlového domu, výber stojanov na solárne panely, inštaláciu vodného čerpadla a výstavbu 50 000 litrového zásobníka na vodu vo farskom kostole Kihani. Vodovodný systém sa ďalej napojí na Základnú školu sv. Jozefa a Strednú školu sv. Anny. Druhá fáza zahŕňa výstavbu vodnej nádrže s kapacitou 50 000 litrov na Základnej škole sv. Márie, výkop a kladenie potrubia od studne až po primárnu nádrž a vodovod do komunitných dedín Irwaniro a Kitambeya. Tretia fáza zahŕňa rozšírenie vodovodu z primárnej nádrže Sv. Márie do komunitnej dediny Katunguru, spojenej základnej školy a na tržnicu v meste Katunguru. Vodovod bude pokračovať

do základnej školy Bright Model, ubytovne pre personál školy Sv.Anny a komunitej dediny Kagunga. Celkové predpokladané náklady na projekt sú 41.420 EUR (závisí od kurzu ugandského šilingu). Projekt by mal byť dokončený do 4. mesiacov od konca novembra. Priebeh projektu môžete sledovať na www.well4africa.eu

Tretí projekt sa má realizovať v Zimbabwe, dedine Nehumambi. Dokončujeme dokumentáciu a dúfame, že práce začnú čo najskôr.

Počas svojho jesenného zasadnutia Predsedníctvo CIOFS rozhodlo, že sociálna iniciatíva Well4Africa (Studňa pre Afriku) bude pokračovať pod zodpovednosťou Litovskej Národnej rady OFS, aby sa mohla stať trvalou misiou Františkánskeho svetského rádu. CIOFS dáva projektu svoju záštitu a duchovnú podporu. Takto sa čoskoro otvorí priestor pre nové žiadosti od františkánskych komunít v Afrike.

Z tohto dôvodu vyzývame všetky Národné bratstvá OFS a Gifra, aby pokračovali v získavaní finančných prostriedkov pre „Well4Africa“. Môžete byť kreatívni a zapojiť sa do tejto sociálnej iniciatívy rôznymi spôsobmi, nie nevyhnutne priamym darom, ale aj vašou prácou, venovaním času, predajom remeselných výrobkov, organizovaním konkrétnych podujatí na získavanie finančných prostriedkov alebo pozvaním iných komunít a organizácií. Môžete tiež preložiť webovú stránku www.well4africa.eu do svojho jazyka a použiť ju ako nástroj na propagáciu. Webová stránka bude aktualizovaná po implementácii príslušných projektov. Neváhajte využiť logo sociálnej iniciatívy na účely zbierania prostriedkov, môžete požiadať aj o všetok potrebný materiál.

Ešte raz vám ďakujeme za vašu štedrosť a angažovanosť! Táto sociálna iniciatíva nám umožňuje, aby sme konali ako jedna duchovná rodina pri pomoci našim bratom a sestrám v núdzi. Svätý František povedal svojim bratom ku koncu svojho života: „Začnime bratia, slúžiť Bohu, nášmu Pánovi, lebo doteraz sme vykonalí len málo alebo nič“.

Zverujeme túto iniciatívu Panne Márii - Kráľovnej františkánskej rodiny - a prosíme vás, aby ste túto misiu zahrnuli do svojich modlitieb, najmä do modlitby františkánskeho ruženca počas púte Ikony Regina Familiae Franciscanae.

Virginija Mickute OFS,
Národná ministerka OFS, Litva

Monika Midverte OFS,
medzinárodný radca OFS, koordinátor
sociálnej iniciatívy, Litva

Mesačné modlitbové úmysly 2019

Medzinárodná rada OFS nás povzbudzuje, aby sme sa v jednotlivých mesiacoch modlili na úmysly, ktoré nám predkladá. Modlitbové zábery OFS sú tu spájané s všeobecnými úmyslami Svätého Otca, aby sa tak zvýraznilo naše vzájomné spoločenstvo.

Marec 2019:

Evanjelizačný úmysel: Za kresťanské spoločenstvá, zvlášť za prenasledované, aby cítili Kristovu blízkosť a aby boli uznané ich práva.

OFS úmysel: Za národné bratstvá: Južná Afrika (Bratská a pastoračná návšteva) a za Predsedníctvo CIOFS

Otče náš ...

Apríl 2019:

Všeobecný úmysel: Za lekárov a humanitárnych pracovníkov, ktorí pomáhajú vo vojnových oblastiach a riskujú vlastné životy pre záchranu druhých.

OFS úmysel: Za národné bratstvá: Maďarsko (Bratská a pastoračná návšteva)

Otče náš ...

Máj 2019:

Evanjelizačný úmysel: Za Cirkev v Afrike, aby sa prostredníctvom života vlastných veriacich stala zdrojom jednoty medzi jej národmi a znakom nádeje pre tento svetadiel.

OFS úmysel: Za národné bratstvá: Togo, Česká republika (Bratská a pastoračná návšteva); Burkina Faso, Belgicko, Panama, Vietnam a Ukrajina (kapituly)

Otče náš...

Jún 2019:

Evanjelizačný úmysel: Za kňazov, aby sa striedmym a pokorným životom zasadzovali za účinnú solidaritu s najchudobnejšími.

OFS úmysel: Za národné bratstvá: Nikaragua a Indonézia (Bratská a pastoračná návšteva); Malta (Bratská a pastoračná návšteva a kapitula); Dominikánska republika a Mjanmarsko (kapituly); Brazília (kurz).

Otče náš ...

preklad: Lucia Spodniaková

zdroj: www.ciofs.org

www.tkkbs.sk

ŽIVOTNÉ JUBILEÁ

Bratislava:

Eva Františka Kováčová – 24.1.2019 – 55 rokov,
 Margita Mária Šuláková – 18.2.2019 – 85 rokov,
 Eva Mária Černá – 24.3.2019 – 60 rokov,
 Anna Lucia Bruteničová – 6.3.2019 – 75 rokov,
 Alica Mária Neštiaková – 16.3.2019 – 90 rokov,
 Anna Marta Kuzmiaková – 7.3.2019 – 90 rokov,
 Eva Anežka Majerníková – 22.4.2019 – 85 rokov,
 Anton Anton Melíšek – 8.4.2019 – 70 rokov,
 Gabriela Terézia Dostalíková – 23.5.2019 – 55 rokov,
 Júlia Mária Lučaničová – 29.5.2019 – 85 rokov.

Detva:

Kmeťová Helena – 14.1.2019 – 65 rokov,
 Goceliaková Taix Marta – 15.1.2019 – 65 rokov,
 Segečová Anežka Anna – 26.5.2019 – 70 rokov.

Dubnica nad Váhom:

Peter František Pavlík – 22.2.2019 – 80 rokov,
 Katarína Božena Šimorová – 17.2.2019 – 75 rokov.

Michalovce:

Helena Hudáková – 1.3.2019 – 75 rokov.

Oščadnica:

Anna Kubánková – 25.3.2019 – 55 rokov.

Pohronská Polhora:

Hrnčiariková Mária Apolónia – 7.2.2019 – 95 rokov,
 Adameková Mária Anastázia – 17.5.2019 – 70 rokov.

Stará Ľubovňa:

Anna Mária Repková – 15.2.2019 – 75 rokov,
 Žofia Magdaléna Malinová – 6.3.2019 – 75 rokov,
 Mária Rita Valčáková – 15.3.2019 – 60 rokov,
 Jana Matfiaková – 27.3.2019 – 55 rokov.

Topoľčany:

Klára Marta Holanová – 7.1.2019 – 75 rokov,
 František Ján Hollý – 27.1.2019 – 60 rokov,
 Pavol Peter Ďurík – 4.3.2019 – 45 rokov,
 Jozef František Toma – 30.3.2019 – 65 rokov.

Zlaté Moravce:

Alžbeta Mária Paučeková – 19.1.2019 – 70 rokov,
 Mária Agnesa Banská – 21.1.2019 – 75 rokov,
 Františka Viola Chrenová – 5.3.2019 – 75 rokov.

Zvolen:

Moravčíková Magda Ľubica – 15.5.2019 – 50 rokov,
 Škorvaga Marian – 19.5.2019 – 45 rokov.

VÝROČIE PROFESIE:

Bratislava:

Helena Terézia Šmidová - 7.1.2019 - 40 rokov,
Terézia Marta Šulecová - 16.4.2019 - 30 rokov,
Mária Lucia Bojňanská - 16.4.2019 - 30 rokov.

Lučenec:

Mária Kunštárová - 8.3.2019 - 15. výročie,
Mária Anna Juhaniaková - 8.3.2019 - 15. výročie,
Anton Ľubomír Oravec - 8.3.2019 - 15. výročie,
Alžbeta Anna Murínová - 16.4.2019 - 65. výročie.

Topoľčany:

Cecília Ida Žilková - v roku 2019 - 75. výročie.

Žarnovica:

Terezia Judita Mojžišová - 16.4.2019 - 30. výročie,
Klára Mária Nemcová - 23.4.2019 - 25. výročie,
Klára Emília Gontková - 23.4.2019 - 25. výročie.

ODIŠLI K PÁNOVI

Bratstvo sv. Stanislava Bratislava:

Peter Anton Lajčín - 6.1.2018 - vo veku nedožitých 64 rokov,
Monika Anna Veľká - 1.4.2018 - vo veku nedožitých 92 rokov.

Mám rodinu v nebi

Mám rodinu v nebi – veľkú rodinu.
Spoznám ju naživo v jednu hodinu,
keď naplní sa doba utrpenia, bied
a oči duše zavriem tu, pre tento svet.

Verím, že mi prídu mnohí v ústrety.
Že na ich čele budeš stáť Maminka Ty.
Teším sa na domov – na nebeský raj,
kde nasýti sa duša Bohom po okraj.

Zatiaľ drahí svätí, bdejte nado mnou!
Nech prebrodím sa šťastne touto hustou tmou.
A na jej konci verím, že raz budú tí,
ktorých mám tiež priviesť nebu v ústrety.

Mechtilda OFS

Jubilantky z Košíc:
Margita Kebisková
a Justina Zabronská
Obe sestry oslavujú
v roku 2019 životné
jubileum 80 rokov.

Františkánsky svetský rád vás srdečne pozýva na

DUCHOVNÚ OBNOVU RODÍN

**ktorá sa uskutoční
v dňoch 15. - 18. augusta 2019**

**v kláštore minoritov
v BREHOVE**

Duchovná obnova je určená pre rodiny s deťmi,
ale aj pre mladých a skôr narodených.

Záujemcovia sa môžu priebežne prihlasovať u sr. Márii Hudákovej:

email: maja ofs@gmail.com telefón: 0911 489 265

